

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ЈП Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Паве Радана 32А
Телефон/факс: (051) 311-532, 302-708

Четвртак, 26. децембар 2002. године
БАЊА ЛУКА
Број 84

Год. XI

Жиро-рачуни: 562-099-00004292-34
Развојна банка АД Бања Лука
567-162-10000010-81
Zepter комерц банка АД Бања Лука

1010

На основу члана 44. Закона о измјенама и допунама Закона о уређењу простора ("Службени гласник Републике Српске", бр. 53/02 и 64/02) и члана 54. Пословника Народне скупштине Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 50/01) Законодавно правни одбор Народне скупштине Републике Српске на сједници од 9. децембра 2002. године утврдио је пречијићени текст Закона о уређењу простора ("Службени гласник Републике Српске", бр. 19/96, 25/96, 10/98, 53/02 и 64/02), како слиједи

ЗАКОН

О УРЕЂЕЊУ ПРОСТОРА

- Пречијићени текст -

I - ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Уређење простора, у смислу овог закона, је скуп мјера и активности у склопу градитељских процеса, просторног и урбанистичког планирања, урбанистичког, архитектонског и грађевинског пројектовања и грађења, у циљу усклађивања потреба становништва за становањем, радом и рекреацијом у здравој и заштићеној животној средини, стварања услова и претпоставки за равномјеран и складан развој Републике Српске и свих њених дијелова уз усклађеност општих и посебних интереса свих корисника простора.

Уређење простора, као мултидисциплинарна активност, поред овог закона, у појединим дијеловима уређује се и прописима из области заштите животне средине, коришћења пољопривредног и грађевинског земљишта, шума, вода, руда, саобраћаја, енергетике, заштите културно-историјског наслеђа и природе, заштите од елементарних непогода и ратних дејстава, техничких опасности и др, као и прописима територијалних јединица који се односе на уређење простора.

Члан 2.

Уређење простора, као цјеловито стварање о природној и изграђеној средини плански се усмјерава, а заснива се на плановима и програмима развоја територијалних јединица уважавајући планове и програме развоја и других субјеката планирања и њихових асоцијација.

Планирањем се обезбеђује усклађивање планова и програма развоја из претходног става са становишта рационалног коришћења простора и добара у простору, уз примјену начела обавезности, истовремености и континuiteta у процесу планирања, као и начела интегралног приступа у планирању, заснивања планирања на јединственом информационом систему о простору, обезбеђења јавности у процесу планирања и обезбеђења доступности планова свим заинтересованим лицима.

Члан 3.

Република Српска, општине и друге територијалне јединице на свом подручју утврђују и остварују политику уређења простора доношењем и спровођењем одговарајућих планова, односно другим актима и мјерама, у складу са њиховим Уставом и законом утврђеним надлежностима.

Република, општине и друге територијалне јединице обавезне су да доносе планове за које је то одређено овим законом, а могу прописати обавезност доношења и других планова.

Република, општине и друге територијалне јединице обавезне су да прате остваривање донесених планова, као и да врше измјене и допуне планова у складу са новим околностима од значаја за уређење простора и просторно планирање.

Права и обавезе који су овим законом утврђени за општине односе се и на градове који нису подијељени на општине. У градовима који су подијељени на општине носиоци ових права и обавеза утврђују се у складу с одредбама прописа о локалној самоуправи.

Члан 4.

Послови из области просторног и урбанистичког планирања су послови од посебног интереса.

На приједлог министарства надлежног за послове урбанизма и грађења (у даљем тексту: Министарство) Влада ће, по потреби, успоставити мрежу јавних предузећа која ће се, у смислу овог закона, регистровати за израду просторно-планске документације.

Послови организовања и вођења јединственог информационог система о простору су послови од посебног интереса. Ове послове воде органи управе надлежни за послове уређења простора. Обављање стручних послова може се поверити овлашћеним институцијама, али је надлежни орган управе одговоран за успостављање и функционисање система и за дистрибуцију и коришћење података тог система.

II - ЗНАЧЕЊЕ ИЗРАЗА

Члан 5.

Изрази употребљени у овом закону имају значење:

1. Документација о уређењу простора /просторно-планска документација је документација за планско уређење простора Републике на принципу интегралног приступа планирању, начелима одрживог развоја и одредбама овог закона о континураности, обавезности и синхронизованости припреме, израде, доношења и спровођења планова, и представља скуп докумената који чине: просторни, урбанистички и регулациони планови, планови парцелације, урбанистично-технички услови, анализе, студије и други документи израђени у оквиру послова планирања уређења простора, као и документи са подацима из информационог система о простору.

2. Насеље је изграђени и функционално обједињен простор на коме су обезбеђени услови за живот, рад и задовољавање заједничких потреба становника.

3. Село је насеље чије се становништво претежно бави пољопривредом, а није сједиште општине.

4. Град је насеље које је као град утврђено законом.

5. Грађевинска парцела је површина земљишта која је планом дефинисана нумерички и графички, и намијењена за изградњу и редовну употребу једне или више грађевина.

6. Регулациона линија је планска линија, дефинисана графички и нумерички, којом се одређује плански простор за изградњу и функцију грађевине и одваја од простора за јавне намене.

7. Грађевинска линија је планска линија на, изнад, или испод површине земље, дефинисана графички и нумерички, или само графички, у плану, која представља границу до које се одређена грађевина може градити, или на којој се мора градити.

8. Заштитни појас и заштитна зона су површине земљишта, водне површине или ваздушни простори, који су дефинисани планом нумерички и графички, и намијењени за заштиту живота и здравља људи, безбедност и функцију грађевина, површина или простора, у складу са одредбама посебних прописа, или у складу са стручним правилима која се примјењују у одговарајућој области.

9. Јавне површине су земљишне или водне површине које су планом нумерички и графички, или само графички, дефинисане, и намијењене за обављање јавних функција, дјелатности и активности, и које су, као такве, доступне неодређеном броју индивидуално неодређених физичких или правних лица.

10. Грађење је процес који обухвата извођење припремних и грађевинских радова за изградњу грађевина (укључујући грађевинско-занатске и инсталаторске радове), реконструкцију, доградњу и надзиђивање постојећих грађевина, те уградњу и монтажу опреме, готових елемената и конструкција.

11. Градилиште је простор на коме се гради грађевина, као и привремено заузето земљиште које служи за грађење, или је планом или другим актом, донесеним на основу закона, намијењено за изградњу грађевине.

12. Припремни радови су радови на изградњи помоћних грађевина привременог карактера, као и други радови за потребе организације градилишта и примјену одговарајуће технологије грађења.

13. Привремена грађевина је грађевина постављена привремено за потребе градилишта или за друге потребе у складу са планом.

14. Зграде су грађевине које вањским зидовима и кровом уоквирују простор намијењен становњу или обављању одређених дјелатности или функција.

15. Помоћне зграде су грађевине које посредно служе одређеној дјелатности или намјени, обезбеђивањем услова за функцију главних зграда.

16. Идејно решење је скуп међусобно усклађених нацрта и текста, којима се дају начелна обликовно-функционална и техничка решења грађевине и њеног смјештаја у простору, који садржи: нацрте, извод из катастарског плана са уцртаном ситуацијом и сусједним грађевинама на геодетској подлози одговарајуће размјере и технички опис.

17. Идејни пројекат је скуп међусобно усклађених нацрта и текста, којима се даје основна обликовно-функционална и техничка решења грађевине и смјештај у простору, који садржи: нацрте, извод из катастарског плана са уцртаном ситуацијом и сусједним грађевинама на геодетској подлози одговарајуће размјере, систем конструкције, инсталације и технички опис.

18. Главни пројекат је скуп међусобно усагласених пројеката којима се даје техничко решење грађевине,

израђен на основу урбанистичке сагласности и утврђених урбанистичко-техничких услова, који садржи: архитектонски и конструктивни пројекат, пројекат инсталација, пројекат уградње опреме и друге потребне врсте пројекта (пројекат темељења, технолошки пројекат, пројекат инфраструктурног уређења и др.).

19. Пројекат за извођење је разрађено техничко решење грађевине којим се разрађују услови одређени главним пројектом, што се потврђује изјавом одговорног пројектанта, које садржи све детаље, арматурне нацрте, планове оплате, упутства за извођење и друга рјешења неопходна за изградњу грађевине, као и мјере заштите на раду и за организацију градилишта.

20. Уклањање грађевине је рушење или демонтажа грађевине и одвођење преосталог материјала, опреме и других елемената.

III - ОСНОВЕ УРЕЂЕЊА ПРОСТОРА И ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

1. Изградња и уређење простора

Члан 6.

У сврху планске изградње насеља, стварања и одржавања повољних услова за живот, рад и одмор становништва и рационалног управљања природним добрима, у простору се утврђује:

- а) грађевинско земљиште,
- б) пољопривредно земљиште,
- в) шумско земљиште,
- г) водне површине,
- д) заштићена и рекреациона подручја,
- ђ) саобраћајне површине (путеви, пруге, аеродроми и сл.),
- е) неплодно земљиште и површине за остале намјене.

Грађевинско земљиште утврђује се законом и планом, и мора бити ограничено од земљишта која то нису, а у складу са будућим урбаним и привредним развојем и трајним очувањем услова животне средине.

Пољопривредно и шумско земљиште је земљиште дефинисано посебним законом, односно земљиште намијењено просторним или урбанистичким планом као пољопривредно земљиште или шуме.

Водне површине су површине дефинисане посебним законом, односно намијењене просторним или урбанистичким планом као водне површине.

Заштићена и рекреациона подручја, као и саобраћајне површине, експлоатационе поља и површине посебне намјене, утврђују се законом, односно одговарајућим планом.

Члан 7.

Изградња насеља и грађевина може се вршити само на грађевинском земљишту.

Изузетно од одредбе претходног става, на земљиштима која нису утврђена као грађевинско земљиште могу се градити грађевине и вршити радови који искључиво одговарају намјени земљишта, ако није другачије предвиђено овим законом.

Члан 8.

За свако насеље које представља просторно-функционалну целину, или више насеља просторно-функционално повезаних у целину, а на основу планских претпоставак имају услове за даљи развој, просторним или урбанистичким планом утврђује се урбano подручје као подручје на које се, у складу са природним претпоставкама, размјештајем становништва, усмјеравањем привредних активности, изградњом инфраструктурних система и мреже објеката друштвеног стандарда, усмјеравањем и подстиче изградња.

Урбano подручје обухвата изграђене и неизграђене површине намијењене за становљање, рад и одмор, објекте

друштвеног стандарда, инфраструктуре и површине посебне намјене, зелене површине, као и површине резервисане за будући развој. Урбano подручјe може да обухвати поред грађевинског и друга земљишта.

У већим насељима може се образовати и ужe урбano подручјe у сврху утврђивањa посебних услова при издавањu урбанистичке сагласности и одобрењu за грађeњe. Ужe урбano подручјe обухвата дио насељa којe јe интензивно изграђen или јe планом предвиђeno да тако буде изграђen.

Границе урбano подручјa, границе катастарских општина и границе статистичкog подручјa међусобно сe усклађuju. Урбano подручјe, по правилu, обухвата одговарајuћe катастарске општине и статистичke кругове у целини.

Члан 9.

У простору и насељu плански сe утврђујu површине и инфраструктурne трасе као резервисане површине од значајa за будућi разvoj, чијa детаљna намјena ne мora бити ближе утврђena.

Скупштина политичко-територијалних јединица могу својom одлуком утврдiti резервисане површине из претходнog ставa и пријe доношењa пlана.

На резервисаним површинама, одређeњem по ставu 2, примješuje сe режим забране грађeњa (члан 10. овог закона) до доношењa одговарајuћe пlана, али не дужe од пет година од ступањa на снагu одлуке из ставa 2.

На резервисаним површинама којe су као такве одређene одговарајuћe пlаном (стav 1.) примješuje сe режим забране грађeњa за цијelo вриjeđe док тaj пlан важi.

Члан 10.

На резервисаним површинама сe не дозвољava никакva изgradњa грађevina и uređaja, izuzimajući текућe одrжavanje, dogradnju u svrhu obezbeđeњe основних хигијenskih услова, preradnju koja nemа карактер новe градњe и konzervacija грађevine.

Изузетно од одредбе претходnog ставa, на резервисаним површинама у насељu може сe одobriti изgradњa основних комуналних инсталацијa и објekata друштvenog стандарда за neопходno одrжavanje постоjeћeg dijela насељa.

На резервисаним површинама може сe утврдiti и привремena намјena: зелене и рекреационe површине, шумска и польопривредна земљишta, игралишta, површине за паркирањe возила, отворене пијаце и слично.

Члан 11.

Складним uređenjem prostora na територијi Републике Српске у целини и комплексним планирањem шirih подручјa ускlađuju сe интереси и циљevi разvoja dviјe ili više političko-teritorijalnih јединица u погледu коришћeњa prostora i dobara u просторu, као и разvoja функцијa и дјelatnosti od зајedничkog интересa.

Члан 12.

Uređenje prostora u условима мира mora da одgоварa основним потребама u условима rata i nепосредne ratne опасности. Планови и прописи обезбеđeјu сe ускlađenoст концепta и мjera uređenja prostora i одbrane Републике Српске, нарочito u погледu разmještaja становništva, производњe, инфраструктуре, јавних служби, као и објekata za потребe одbrane.

2. Изградњa и uređenje насељa

Члан 13.

Насељe јe изграђeн, настањeн, просторно и функционалno обједињeн дио насељeнog mјesta.

Насељeн mјesto јe територијalna јединица koja, по правилu, обухvata jedno ili više насељa, сa подручјem којe припадa том насељeном mјestu.

Градовимa и насељima градскog карактерa, u сmislu oвog закона, сматraju сe насељeна mјesta u коjim сe налазi сjedишte општине.

Народна скупштина Републике Српске може и друго насељено mјesto прогласiti градом или насељem градскog карактерa, na пријeđlou скупштине општине na чијem сe подручјu налазi насељeno mјesto.

Члан 14.

Сваком насељeном mјestu одређuje сe име. Насељena mјesta u истoj општини ne могу имati isto име.

Имена насељeних mјesta утврђuju сe законом.

Члан 15.

Скупштина општине одређuje u коjim насељeним mјestima јe обавезno одреđivanje imena насељa, улицa и тргova, одређuje њihova imena, као и обавезu означavanja зградa бројевимa.

Скупштина општине уређuje начин обиљежavanja улицa и тргova, као и зградa бројевимa, u насељeним mјestima u коjim su одређena imena насељa, улицa и тргova.

Члан 16.

Изградњa насељa, односno dijelova насељa, врши сe kontinualno na основu регулационих пlanova za просторne целине за којe јe доношењe oвих пlanova обавезno.

Реконструкцијa постоjeћih dijelova насељa обавезno сe предвиђa пlаном и спроводи као сталna активност u процесu изgradњe насељa.

Члан 17.

Ново насељe којe служи привременom смještaju radnika приликом изgradњe великиh инфраструктурних, индустрijских и сличных објekata, као и u свrhu uklanjaњa posleidiца еlementarnih nepogoda великиh razmjera, планира сe и изgраđuje, по правилu, тако да po престанку okolnosti којe су заhtijevale њegovu изgradњu, preraste u насељe којe одgоварa будућem разvoju tog подручјa. Ako то nije moguћe, инвеститор јe дужan da насељe ukloni, односno сруши, и простор доведe u претходno stanje.

Члан 18.

Ca изgradњom насељa, односno dijela насељa, обезbeđuje сe изgradњa објekata друштvenog стандарда и објekata комуналne инфраструктуре u складu sa пlанom.

Изgradњa школskих, зdravstvenih и sличnih објekata iz претходnog ставa врши сe na основu усаглаšenih пlanova mreže одgоварајuћih организацијa.

Члан 19.

U свrhu складnog односа изgраđene и природne средине i обезbeđeњa рекреacionih funkcija, општина обезbeđuje изgradњu и uređivanje зелениh и рекреacionih површинa u складu sa пlанom.

Uređenje појedinačnih зелениh и рекреacionih површинa utvрđuje сe регулационim пlанom, a ako пlan nije donesен utvрđuje сe уrбанистичkom сaglasnoшћu.

Члан 20.

Насељe имa u upotrebji jedno гробљe.

Насељe можe имati u upotrebji više гробалајa aко то заhtijevaju посебni разlozi.

Гробљe сe изgраđuje и uređuje u складu sa пlанom, prema одgоварајuћim прописимa. У градovima и насељima градскog карактерa гробљa сe uređuju prema уrбанистичkom пројектu.

3. Изградњa инфраструктурних система, грађevina i uređaja

Члан 21.

Изgradњa инфраструктурних система, грађevina i uređaja водne, саобраћajne, енергетске и комуналne инфраструктуре врши сe u складu sa просторnim, односno уrбанистичkom пlанom, као и na основu пlана одgоварајuћe инфраструктурнog система.

Планови из претходnog ставa međusobno сe уsaglašavaju.

Члан 22.

У циљу обезбеђења несметаног функционисања инфраструктурних система, грађевина и уређаја, као и њихове заштите, дуж инфраструктурних траса, односно око инфраструктурних објеката, утврђују се и уређују заптитни инфраструктурни појасеви, односно заптитне зоне.

Посебним законима о путевима, жељезницама, водама и другим, ближе се прописује ширина и други услови уређења одговарајућих заптитних појасева, односно зона.

Члан 23.

На простору обухваћеном заптитним инфраструктурним појасом, односно зоном, не могу се градити објекти или вршити радови супротни сврси због које је успостављен заптитни појас, односно зона.

На постојећим објектима у заптитном појасу, односно зони, може се одобрити само текуће одржавање објеката, дотрагивања у сврху обезбеђења основних хигијенских услова, преградња која нема карактер нове градње, као и конзервација објекта.

Члан 24.

У заптитном појасу уз аутопутеве, магистралне, регионалне путеве и аеродроме, планира се изградња прикључака, станица и стајалишта, бензинских станица, аутосервиса, угоститељских објеката, паркиралишта, видиковача, засада, ознака, уређаја и других одговарајућих објеката.

Члан 25.

Саобраћајнице и друге објекте комуналне инфраструктуре у насељима изграђује инвеститор, односно општина, истовремено са изградњом насеља чији су оне дио, у обimu који обезбеђује нормално функционисање насеља, односно његовог дијела.

4. Парцелација грађевинског земљишта**Члан 26.**

Грађевинско земљиште дијели се на грађевинске парцеле.

Грађевинска парцела обухвата једну или више катастарских парцела или њивских дијелова.

Грађевинска парцела мора да има површину и облик који обезбеђује изградњу грађевина у складу са планом, урбанистичким и техничким прописима.

Парцела мора да има трајан приступ на улицу, односно пут.

Члан 27.

Парцелација се врши на основу регулационог плана и урбанистичког пројекта и утврђује планом парцелације који је њихов саставни дио.

За просторне цјелине за које не постоји обавеза доношења регулационог плана, односно урбанистичког пројекта, план парцелације се израђује на основу урбанистичког, односно просторног плана.

План парцелације из претходног става доноси скупштина општине у складу са намјеном површине утврђеном урбанистичким, односно просторним планом.

План парцелације садржи план организације простора, план инфраструктуре, план регулационих и грађевинских линија, опште урбанистичке услове за изградњу планираних грађевина, као и услове за интервенције на постојећим грађевинама.

5. Заштита животне средине у процесу планирања простора и изградње грађевина**Члан 28.**

Заштита и унапређење животне средине остварују се примјеном одредаба овог закона, других закона и прописа донесених на основу тих закона.

Члан 29.

У плановима, при утврђивању организације, уређења и коришћења простора, морају бити утврђени услови и мјере заптите и унапређивања:

- природе,
- природних вриједности,
- културно-историјског наслеђа и његове околине,
- урбаног стандарда.

Под заптитом природе, у смислу овог закона, подразумијева се нарочито заптита вода, ваздуха, земљишта и шума, налазишта руда и друго.

Под заптитом природних вриједности, у смислу овог закона, подразумијева се заптита националних паркова, меморијалних подручја, паркова природе, резервата природе, као и споменика природе и природних ријектости.

Под заптитом културно-историјског наслеђа и његове околине, у смислу овог закона, подразумијева се заптита градитељског наслеђа, споменика и споменичким цјелина, археолошких локалитета, спомен обиљежја, као и простора значајних историјских и амбијенталних вриједности и карактеристика.

Под заптитом урбаног стандарда, у процесу планирања и грађења насеља, подразумијева се обезбеђење основних хигијенских, градитељских и социјалних услова станововања, рада и рекреације становника, у смислу утврђивања коefфицијента изграђености насеља и густине насељености, структуре станови и стандарда станововања, комуналне опремљености насеља, површина и објеката намјењених друштвеним стандарду и рекреацији, услова за саобраћај пешака и возила, као и других услова изградње.

Члан 30.

Просторним, урбанистичким и регулационим плановима, односно урбанистичким пројектима, утврђују се услови и мјере заптите од елементарних непогода, техничких катастрофа и ратних разарања, у смислу изградње заптитних објеката, одговарајуће просторне организације насеља, размјештаја објеката од виталног значаја и индустријских зона, размјештаја саобраћаја и других објеката инфраструктуре, размјештаја здравствених, ватрогасних и других објеката од значаја за пружање помоћи становништву, као и у смислу обезбеђења основних потреба одбране и заптите становништва и материјалних добара у случају рата и непосредне ратне опасности.

Члан 31.

У циљу ефикасне заптите и унапређења животне средине, привредне и друге дјелатности које угрожавају или могу угрожавати животну средину подлијежу посебном режиму контроле и уносе се у посебан регистар.

Министарство ће ближе прописати услове и начин вршења контроле из претходног става, као и начин вођења регистра.

У поступку издавања урбанистичке сагласности, одобрења за грађење или за промјену намјене и одобрења за употребу за грађевине у којима се обављају дјелатности из става 1. примјењују се, поред одредаба овог закона, и одговарајући прописи о заптити животне средине.

IV - ПЛАНИРАЊЕ ПРОСТОРА И НАСЕЉА**1. Основне одредбе****Члан 32.**

Планирањем простора и насеља, на основу изучавања природних, историјских, демографских, економских, социјалних, техничких и других услова, обезбеђује се функционална и рационална организација и коришћење располаживог простора, добара у општој употреби, природних ресурса, материјалних, културних и еколошких вриједности, рационално коришћење енергије, заптита и унапређење животне средине, те усклађивање интереса свих корисника простора.

Планирање простора и насеља је интегрални дио јединственог система планирања и програмирања развоја, и представља обавезну и континуалну дјелатност свих политичко-територијалних јединица.

Члан 33.

Организација, уређење и коришћење простора и изградња насеља обезбеђују се доношењем и спровођењем планова.

Планови у смислу овог закона су:

а) просторни планови:

- просторни план Републике,
- просторни план подручја,
- просторни план општине,
- б) урбанистички планови,
- в) регулациони планови,
- г) урбанистички пројекти.

Просторни и урбанистички планови су дугорочни стратешки плански документи којима се утврђују основни циљеви, правци и инструменти развоја у простору, односно насељу, а доносе се за период од најмање 10 година.

Регулациони планови и урбанистички пројекти су техничко-регулаторни плански документи на основу којих се разрађују и дефинишу услови за пројектовање и грађење објеката, односно на основу којих се простор непосредно приводи планираној намјени.

Члан 34.

Планови из претходног члана садрже нарочито:

1. границе обухваћеног простора,
2. плански период,
3. извод из просторног плана шире просторне целине,
4. опис, анализу и оцјену стања, организације, уређења и коришћења простора,
5. анализу и оцјену потреба и могућности даљег просторног развоја,
6. циљеве и правце даљег просторног развоја,
7. планска рјешења,
8. одреднице и смјернице за спровођење плана.

Планови садрже и информационо-документациону основу плана као прилог.

Садржај планова као и обим и врсту информационо-документационе основе планова ближе ће прописати министар.

Члан 35.

Обавезна је израда и доношење следећих планова:

- а) за територију Републике - просторни план Републике,
- б) за подручје општине - просторни план општине,
- в) за градове, насеља градског карактера као и нова насеља-урбанистички план,
- г) за осталу насеља, за која то пропиши министар, односно скupština општине у складу са просторним планом општине-урбанистички план, односно регулациони план.

Обавезност израде и доношења осталих планова регулисана је посебним одредбама овог закона.

Члан 36.

Планови се међусобно усаглашавају.

План ужег подручја усаглашава се са планом ширег подручја, а планови сусједних подручја морају се међусобно усаглашити.

У случајевима када су планови међусобно неусаглашени примјењује се план ширег подручја.

Планови се усклађују са плановима и програмима развоја, плановима инфраструктуре, плановима одбране и осталим плановима од значаја за планирање простора и насеља.

Носилац припреме плана обезбеђује усаглашавање планова, по правилу, у поступку њихове израде.

Члан 37.

Коришћење простора, формирање грађевинских парцела, изградња насеља и објекта, комуналне и друге инфраструктуре, и уопште било каква интервенција у простору, односно давање одобрења за грађење од стране надлежних органа, дозвољено је само у складу са одговарајућим плановима, односно другим актима који, у смислу овог закона, замјењују планове.

2. Просторни планови

Члан 38.

Просторни план ширег подручја представља основу за израду просторног плана ужег подручја.

Просторни план ужег подручја је основа за израду урбанистичког плана, а изузетно регулационог плана, и то за подручја и насеља за која није обавезно доношење урбанистичког плана, односно ако такви планови нису донесени.

Члан 39.

Просторним плановима нарочито се уређује заптита, унапређивање, уређење, организација и коришћење простора и добара у простору, намјена простора, изградња мреже и објекта инфраструктуре, основи за размјештај привредне и друштвене инфраструктуре, привредних дјелатности и насеља, уређење посебних подручја, заптита и коришћење културно-историјског и природног наслеђа, заптита и унапређивање животне средине.

Члан 40.

Просторним планом Републике усмјерава се развој функција и дјелатности на територији Републике, утврђује основна намјена простора од значаја за Републику, систем и мрежа насеља, привредна и друштвена инфраструктура од републичког значаја, подручја концентрације привредних дјелатности, подручја културно-историјског и природног наслеђа и друга посебна подручја, те усклађује уређење и коришћење простора са потребама одбране и потребама заптите животне средине.

Просторни план Републике садржи смјернице и поставке за припрему и израду просторних планова ужих подручја.

Члан 41.

Просторни план подручја доноси се за подручја двије или више општина, подручја обимне експлоатације минералних сировина, туристичко-рекреациона, спортска и бањска подручја посебног значаја, подручја националних паркова, подручја изузетног културно-историјског значаја и друга заптишена или специфична подручја.

Подручје се утврђује просторним планом Републике.

Подручје двије или више општина, уколико није утврђено овим планом, утврђује се заједничком одлукум тих општина.

Просторним планом подручја, зависно од природе и намјене подручја, детаљније се разрађују и просторно дефинишу основне поставке утврђене просторним планом Републике, усклађују интереси и циљеви развоја двије или више општина у погледу коришћења простора и добара у простору, те развоја функција и дјелатности од заједничког интереса за те општине, односно дефинишу функције и дјелатности у границама утврђеног посебног подручја, његова намјена, те услови уређења и коришћења простора.

Двије или више општина могу се споразумјети да донесу јединствени просторни план подручја тих општина, као и одредити да тај план треба да има садржај одређен у члану 42. овог закона за просторни план општине.

Јединствени просторни план из става 5. усваја се одлуком скупштине сваке општине. Одлуком се одређује да овај план замјењује просторни план за сваку од тих општина.

Члан 42.

Просторним планом општине детаљније се разрађују и просторно дефинишу опредељења утврђена просторним планом Републике, одређује намјена површина на подручју општине, а посебно утврђују границе урбаних подручја насељених мјеста, привредна, комунална и друштвена инфраструктура од значаја за општину, подручја привредних дјелатности, културно-историјског и природног наслеђа, туризма, спорта, здравства и рекреације, те усклађује коришћење и уређење простора са потребама одбране и потребама заштите животне средине.

Просторни план општине садржи смјернице и поставке за припрему и израду урбанистичких планова, односно регулационих планова из тачке г) члана 35. овог закона.

Члан 43.

Просторни план за територију Републике доноси Народна скупштина.

Просторни план подручја доноси скупштина општине, односно одговарајуће скупштине општине.

Просторни план општине доноси скупштина општине.

3. Урбанистички план**Члан 44.**

Урбанистичким планом детаљније се разрађују и просторно дефинишу опредељења из просторног плана општине, утврђују границе грађевинског, пољопривредног и шумског земљишта и намјена површина за потребе становљања, рада, рекреације, спорта, туризма и посебне намјене, заштићена подручја и заштитне зоне, зоне реконструкције и санације, саобраћајна, водна, енергетска и комунална инфраструктура и друштвена инфраструктура.

Планом из претходног става усклађује се коришћење и уређење простора са потребама одбране, потребама заштите животне средине и уређују услови и начин изградње у урбаном подручју.

Урбанистички план садржи смјернице и поставке за припрему и израду регулационих планова, односно урбанистичких пројеката.

Члан 45.

Урбанистичким планом може се обухватити више села или заселака (остала насеља) у сврху заједничког просторног уређења и изградње.

Урбанистички план доноси скупштина општине.

4. Регулациони план**Члан 46.**

За просторне цјелине града или насеља градског карактера за које је то утврђено урбанистичким планом, односно на којима предстоји интензивна изградња, реконструкција или санација, те за остала насеља за која то пропише министар, односно скупштина општине у складу са просторним планом општине, доноси се регулациони план.

Регулациони план се доноси и за индустриске и привредне зоне, дијелове заштићених подручја културно-историјског и природног наслеђа, за дијелове туристичких, бањских и викенд насеља, те за спортске, рекреацione и здравствене комплексе.

Члан 47.

Основа за израду регулационог плана у урбаном подручју је урбанистички план, а за подручја ван граница урбаног подручја - просторни план општине, односно просторни план подручја.

Регулациони план је основа за израду урбанистичког пројекта, за издавање урбанистичке сагласности, за прибављање грађевинског земљишта и његову парцелацију, као и за друге плановим предвиђене интервенције у простору.

Члан 48.

Регулационим планом утврђује се граница обухвата плана, вријеме за које су плански параметри одређени, намјена површина, третман постојећих грађевина, услови за реконструкцију, услови заштите и коришћења споменичких цјелина културно-историјског и природног наслеђа, са смјерницама за могуће интервенције, намјена планираних грађевина, елементи регулације-регулационе и грађевинске линије, спратност, коефицијент изграђености, нивелациони план, смјернице за обликовање, хоризонтални габарити грађевина (оријентациони, максимални или фиксни), идејна рјешења комуналне инфраструктуре, општи урбанистичко-технички услови за изградњу и уређење простора, као и оријентациони трошкови уређења грађевинског земљишта.

Планом из претходног става уређују се урбанистично-грађевинске мјере заштите становништва и материјалних добара од елементарних непогода и ратних дјелова, и усклађују потребе одбране и потребе заштите животне средине.

Регулационим планом може се обухватити више села или заселака (остала насеља) у сврху заједничког просторног уређења и изградње.

Члан 49.

Изради регулационог плана, по правилу, претходи израда идејног рјешења регулационог плана.

Идејно рјешење регулационог плана, садржи основне функционалне, техничке и обликоване елементе регулационог плана, и служи као провјера потреба, жеља и просторних могућности.

Садржај, поступак и начин припреме, израде и доношења идејног рјешења регулационог плана ближе утврђује носилац припреме плана.

За посебно значајне просторне цјелине града, а у циљу добијања оптималних рјешења, израда идејног рјешења регулационог плана може бити предмет јавног конкурса.

Члан 50.

Регулациони план и идејно рјешење регулационог плана доноси скупштина општине.

5. Урбанистички пројекат**Члан 51.**

За уже урбано подручје, дијелове урбаног подручја, који се изграђују као цјелина, или су већ дјеломично изграђени, а који представљају посебно карактеристичне и вриједне просторне цјелине утврђене урбанистичким планом доноси се урбанистички пројекат.

Урбанистички пројекат обавезно се доноси и за насељено мјесто или дијелове насељених мјеста који су уписаны у регистар споменика културе.

Основа за израду урбанистичког пројекта је регулациони план, односно урбанистички план и пројектни програм утврђен на основу урбанистичког плана.

Урбанистичким пројектом детаљно се дају урбанистично-архитектонска рјешења просторних цјелина за које се пројект ради, нивелационо-регулациони подаци, уређење животне средине, идејна рјешења комуналне инфраструктуре и идејни пројекти архитектонских објеката.

Урбанистичким пројектом утврђују се детаљни и посебни урбанистичко-технички услови за пројектовање и изградњу објеката и уређење простора.

Члан 52.

У циљу добијања оптималних рјешења, израда урбанистичког пројекта може бити предмет јавног конкурса.

Члан 53.

Урбанистички пројекат и пројектни програм доноси скупштина општине.

6. Припрема, израда и доношење плана

Члан 54.

Припрема и израда планова, као и њихово доношење, врши се у складу са овим законом и другим прописима донесеним на основу закона.

Поступак и начин припреме и израде планова, ближе ће, по потреби, прописати министар.

Члан 55.

Изради плана приступа се на основу одлуке скупштине надлежне за доношење плана.

Ако се приступа изради просторног плана подручја које обухвата територију двије или више општина, или дијелове њихових територија, одлуку из става 1. овог члана споразумно доносе скупштине тих општина.

Одлука о изради плана садржи нарочито:

- врсту плана,
- подручје планирања,
- временски период за који се утврђују, процјењују или израчунавају плански параметри,
- рок израде плана,
- обезбеђивање средстава,
- носиоца припреме и носиоца израде плана,
- одредбе о доношењу плана.

Носилац припреме просторног плана подручја, односно општине, као и урбанистичког плана, дужан је одлуку о изради плана у року од 15 дана од дана доношења доставити Министарству, са основним графичким приказом подручја планирања.

Министар може издати обавезну инструкцију за израду плана ради обезбеђења усклађености просторних и урбанистичких планова.

Члан 56.

Носилац припреме плана је орган скупштине надлежан за послове урбанизма или други орган или организација коју одреди скупштина одлуком о изради плана.

Израда плана повјерава се предузећима, односно другим правним лицима која су у складу са овим законом регистрована за израду одговарајућих врста планова.

Члан 57.

Носилац припреме плана дужан је да у току израде плана обезбиједи сарадњу и усаглашавање ставова са привредном комором и свим заинтересованим чиниоцима, органима и организацијама надлежним за послове планирања и програмирања развоја, водопривреде, саобраћаја, здравства, културе, стамбено - комуналне привреде, геодетске, геолошке, геофизичке, сеизмичке и хидрометеоролошке послове, послове статистике, пољопривреде, шумарства, туризма, заштите природног и културно-историјског наслеђа, заштите животне средине и одбране и другим субјектима, у мјери у којој то ниво плана захтијева, и да прибави њихово мишљење о планским рješenjima која спадају у њихов стручни дјелокруг.

Органи и организације из става 1. дају сагласност на одговарајућа планска рјешења када је то одређено овим законом или законима којима је уређена одговарајућа дјелатност. Давање или ускраћивање ове сагласности не обавезује скупштину која доноси план, осим у случају ако се сагласност или ускраћивање сагласности заснивају на плану више реда или на другим документима усвојеним од надлежног државног органа (планови, програми, стратегије развоја и сл.) који обавезују скупштину која доноси план.

Органи и организације из става 1. овог члана дужни су да, уз накнаду стварних трошкова, дају расположиве податке и друге информације неопходне за израду плана.

Члан 58.

Скупштине надлежне за доношење одговарајућих планова могу именовати савјет за израду плана.

Савјет за израду плана прати израду плана и заузима стручне ставове о питањима општег, привредног и просторног развоја територијалне јединице, односно подручја за које се план доноси, као и стручне ставове у погледу рационалности и квалитета предложених планских рјешења, усаглашености планова са плановима који представљају основу за њихову израду, односно у погледу усклађености плана са одредбама овог закона и другим прописима заснованим на закону.

Члан 59.

Просторни и урбанистички планови подлијежу стручној контроли којом се провјерава усаглашеност ових планова са плановима који представљају основу за њихову израду, оправданост планских рјешења, усклађеност плана са законом и другим прописима донесеним на основу закона, као и усклађеност плана са урбанистичким стандардима и нормативима.

Контролу из става 1. овог члана врши стручна комисија коју образује министар, по чијем налазу се мора поступити прије подношења плана органу надлежном за његово доношење.

Члан 60.

Носилац припреме плана утврђује нацрт плана и ставља га на јавни увид у трајању од најмање 30 дана ради изјашњавања и подношења писмених примједби на нацрт плана у остављеном року.

Истовремено са излагањем нацрта плана на јавни увид спроводи се стручна расправа.

О мјесту, трајању и начину јавног излагања нацрта плана јавност се обавјештава најмање осам дана раније.

Члан 61.

Носилац израде плана и савјет плана, уколико је именован, разматрају присјеле писмене примједбе на нацрт плана и достављају носиоцу припреме плана образложено мишљење о примједбама које нису могле бити прихваћене.

Носилац припреме плана и орган који је по прописима надлежан за подношење приједлога скупштини која доноси план споразумно утврђују приједлог плана и подносе га скупштини.

Уз приједлог плана носилац припреме плана дужан је надлежној скупштини доставити и обrazloženo mишљење о примједбама на нацрт плана које нису могле бити прихваћене.

Члан 62.

Прије доношења плана министар даје сагласност на приједлог просторних и урбанистичких планова, као и на приједлог регулационих планова из члана 35. став 1. тачка г) овог закона.

Министар може одбити давање сагласности на планове из претходног става када утврди да поступак њиховог доношења и садржај нису у складу са законом и прописима донесеним на основу закона, односно када утврди да планови нису у складу са плановима који представљају основу за њихову израду.

Ако министар у року од 30 дана не да сагласност или не обавијести скупштину надлежну за доношење плана о утврђеним неправилностима, сматраће се да је сагласност на приједлог дата.

Члан 63.

У циљу стварања планског основа за обнову и изградњу насеља за неодложно збрињавање становништва са разрушеног, поплављеног и другог подручја, урбанистички и регулациони план се може радити и доносити и по скраћеном поступку, на начин који ће прописати министар.

Члан 64.

Одлука о доношењу плана објављује се у службеном гласнику.

План је јавни документ, уколико за одређене његове дијелове није другачије одређено.

План се излаже на стални јавни увид код органа управе надлежног за послове урбанизма.

Члан 65.

Реализација просторних и урбанистичких планова, односно регулационих планова и урбанистичких пројекта врши се у складу са њиховим етапним плановима и по динамици усклађеној са реализацијом планова и програма развоја територијалних јединица.

Етапни план просторног и урбанистичког плана, односно регулационог плана и урбанистичког пројекта, је дио тог плана којим се утврђује његова реализација у одређеном временском периоду. Етапни план садржи нарочито подручја и динамику изградње објекта и извођења радова према намјенама површине утврђеним у плановима из става 1. овог члана и усклађеним са потребама и могућностима развоја у области саобраћаја, енергетике, комуналне инфраструктуре, стамбене изградње, изградње објекта привредних и друштвених дјелатности, уређења грађевинског земљишта, коришћења польо-привредног и шумског земљишта и у другим областима. Етапним планом утврђује се мјере заптите и унапређења природних и радом створених вриједности животне средине, као и извори финансирања за реализацију етапног плана.

Члан 66.

Етапни план из претходног члана доноси надлежна скупштина у складу са одговарајућим планом, односно програмом развоја.

Члан 67.

Измјена и допуна плана врши се по поступку за доношење плана.

Члан 68.

Ревизију плана покреће носилац припреме плана.

Ревизију плана може покренути и министар.

Ревизија плана врши се на начин и по поступку који је прописан за доношење плана.

Обавезна ревизија просторних и урбанистичких планова врши се најмање сваких 10 година.

Обавезна ревизија регулационих планова и урбанистичких пројекта врши се најкасније годину дана прије истека временског периода из члана 55. став 3. алинеја трећа.

V - ИЗГРАДЊА ГРАЂЕВИНА**1. Урбанистичка сагласност****Члан 69.**

Изградња грађевине, вршење грађевинских и других радова на површини или испод површине земље, као и промјена намјене грађевинског земљишта или грађевине, може се одобрити ако се претходно рјешењем о урбанистичкој сагласности (у даљем тексту: урбанистичка сагласност) утврди да су грађевине, грађевински и други радови и промјене намјене у складу са одговарајућим планом и прописаним условима.

Поред радова или промјена намјена из претходног става издавање урбанистичке сагласности потребно је и да:

- коришћење земљишта за постављање објекта или инсталација у сврху логоровања, рекреације и слично,

- промјену намјене шумског земљишта или польо-привредног земљишта интензивне обраде у друго земљиште,

- сјечу стабала која су као дрворед, скупина дрвећа, парк или шума засађени у насељу, на рекреационим подручјима, уз саобраћајнице или на видиковцима,

- постављање стубова или самосталних рекламијских објеката.

Скупштина општине може одлуком проширити врсту грађевина, радова или намјена за које је обавезно издавање урбанистичке сагласности.

Члан 70.

Урбанистичка сагласност на урбаним подручјима се издаје на основу:

- регулационог плана, односно урбанистичког пројекта, на оним дијеловима насеља, односно просторним цјелинама, за које је утврђена обавеза доношења ових планова, односно пројекта,

- урбанистичког плана и плана парцелације на просторним цјелинама и дијеловима насеља за које није утврђена обавеза доношења регулационог плана, односно урбанистичког пројекта, а такви планови нису ни донесени,

- просторног плана и плана парцелације на просторним цјелинама и дијеловима насеља за које није донесен урбанистички, односно регулациони план, нити постоји обавеза за њихово доношење.

Изузетно, за реконструкцију, доградњу и надзиривање зграде урбанистичка сагласност се може издати у складу са одредбама из алинеје друге и треће претходног става без плана парцелације, ако се радови изводе на објекту којем је одређена парцела која служи за његову употребу.

Урбанистичка сагласност ван урбаних подручја утврђених просторним планом општине може се издати на основу просторног плана и стручног мишљења предузећа или другог правног лица које, у смислу овог закона, испуњава услове за израду планова, односно стручне комисије коју именује орган управе надлежан за послове урбанизма, који ће у сваком конкретном случају цијенити оправданост, односно услове и могућности изградње, доградње, реконструкције или промјене намјене објекта у циљу стварања и побољшања услова становљања и рада.

У стручну комисију из става 3. обавезно се именује најмање један дипломирани инжењер архитектуре или грађевинарства и један инжењер геодезије или геометар.

Орган управе надлежан за послове урбанизма може у поступку издавања урбанистичке сагласности и у другим случајевима затражити стручно мишљење предузећа или другог правног лица, односно комисије из претходног става.

Члан 71.

Урбанистичка сагласност садржи:

- a) податке о намјени, положају, функцији и обликовању грађевине, односно радова и измјени намјене,

- b) извод из плана на основу којег се издаје урбанистичка сагласност са границама припадајућег земљишта,

- b) прописане сагласности, односно услове за изградњу, које на основу посебних закона и прописа издају надлежни органи и службе (водопривреда, саобраћај, енергетика, одбрана и др.),

- г) урбанистичко-техничке услове,

- д) услове заптите средине,

- ж) посебне услове за случајеве прописане законом или на основу закона,

- е) евентуалне обавезе у односу на сусједе или права других лица.

Урбанистичка сагласност садржи услове за уређење грађевинског земљишта, ако се грађевина ради на неуређеном или дјелимично уређеном грађевинском земљишту, износ накнаде за уређење или дјелимично уређење грађевинског земљишта, као и друге обавезе корисника које проистичу из коришћења односног земљишта.

Урбанистичка сагласност садржи услове обавезне за грађевину, радове, односно намјене, како у изградњи тако и у експлоатацији.

Урбанистичко-техничке и друге услове који нису утврђени одговарајућим плановима и одлуком о њиховом спровођењу, а прописани су законом или прописом донесеним на основу закона, утврђује надлежни општински орган управе.

Члан 72.

Урбанистичко-техничким условима разрађују се, конкретније одређују и у оквиру одговарајућег плана, допуњују услови за изградњу и коришћење грађевине и земљишта.

Урбанистичко-техничким условима утврђује се нарочито:

- грађевинска и регулациона линија,
- нивелационе коте пода приземља зграде у односу на јавни пут,
- услови уређења земљишта, посебно обавезе, начин и услови прикључивања на јавни пут и мрежу инсталација, а ако мрежа инсталација није изграђена - минимални обим уређења грађевинског земљишта који пропише општина,
- коефицијент изграђености, односно однос укупне грађевинске површине зграде према одговарајућој површини грађевинског земљишта, који за стамбену целину по правилу не може бити већи од један,
- спратност и висина објекта,
- услови за архитектонско обликовање,
- услови за изградњу помоћних објеката, ограда и услови уређења дворишта,
- уређење зелених површина,
- услови за паркирање, односно гаражирање возила,
- по потреби услове за заптиту од елементарних непогода и ратних дејстава.

Урбанистичко-технички услови су стручни документ којим се непосредно не конституишу стварна права на одговарајућем земљишту, али који, као саставни дио урбанистичке сагласности, представља урбанистичку основу за конституисање тих права у складу с прописима којима су уређена та права.

Члан 73.

Урбанистичка сагласност издаје се за цијelu површину која је планом намјењена за изградњу грађевине.

Члан 74.

Урбанистичка сагласност издаје се, у правилу, за изградњу трајних грађевина, односно грађевина за које се унапријед не ограничава вријеме коришћења земљишта потребног за изградњу и редовну употребу грађевине.

Регулационим планом, урбанистичким пројектом или планом парцелације може се одредити да се одређене површине могу, најјуже до привођења трајној намјени, користити за привремене намјене, укључујући и постављање привремених грађевина.

Урбанистичком сагласношћу одређује се трајање привремене намјене и обавеза корисника да по истеку тог времена земљиште доведе у одговарајуће стање, укључујући и уклањање привремене грађевине.

Трајање привремене намјене одређује се бројем година од дана коначности рјешења о одобрењу за грађење, односно о одобрењу за извођење других радова или за привремену намјену.

Право коришћења земљишта за привремену намјену престаје даном коначности рјешења о урбанистичкој сагласности за изградњу грађевина, односно за радове којим се земљиште приводи планској намјени, независно од рока утврђеног по ставу 4.

Члан 75.

Урбанистичку сагласност за грађевине, грађевинске и друге радове, као и промјене намјене, издаје општински орган управе надлежан за послове урбанизма.

Изузетно од одредба претходног става, Министарство издаје урбанистичку сагласност за објекте и радове који се лопирају на подручју двије или више општина, као и за:

1. објекте високих брана за које је прописано техничко осматрање,
2. нуклеарне објекте,
3. објекте за производњу и прераду нафте и гаса, магистралне нафтоворде и гасоводе, као и гасоводе и нафтоворде за међународни транспорт,
4. објекте базне и прерађивачке хемијске индустрије, црне и обојене металургије, објекте за производњу, прераду и опремењавање руда, објекте за производњу целулозе и папира и објекте за прераду коже и крзна,
5. хидроелектране снаге 10 и више MVA, термоелектране снаге 10 и више MVA и далеководе и трајектанице напона 110 и више kV,
6. међурегионалне и регионалне објекте водоснабдијења,
7. уређаје за пречишћавање отпадних вода за насеља са преко 50.000 становника,
8. магистралне и регионалне путеве са објектима,
9. аеродроме за јавни ваздушни саобраћај,
10. жељезничке пруге за јавни саобраћај, са објектима,
11. међународне и магистралне капацитете у области система веза, закључно са аутоматском централом,
12. регулационе радове на пловним путевима,
13. пловне канале, теретна механизована и јавна путничка пристаништа,
14. брзе шинске системе,
15. стадионе за 10.000 и више гледалаца, силосе капацитета 10.000 и више m³ и објекте конструктивног распона 30 и више метара, покривене објекте за јавне потребе у којим се окупља више од 2000 људи, индустријске производне хале површине веће од 5000 m², објекте висине 50 м и више,
16. депоније опасних материја и објекте за рециклажу секундарних сировина,
17. хидромелиорационе системе за наводњавање површине 50 ха и више и за одводњавање преко 300 ха,
18. рибњаке површине 50 ха и више,

19. реконструкцију и ревитализацију непокретних културно - историјских добара од великог и изузетног значаја, грађење и реконструкцију објеката у њиховој околини и објеката у зони I и II степена заптите природног добра,

20. грађевине у комплексу граничних прелаза или на међунрентитетској линији разграничења и националне споменике одређене одлукама Комисије за очување националних споменика, основане Анексом 8 Општег оквирног споразума за мир у БиХ.

Урбанистичко-техничке услове за грађевине, грађевинске и друге радове, као и промјене намјене из претходног става припрема предузеће, односно друго правно лице овлашћено за израду планова које одреди Министарство.

Члан 76.

Захтјев за издавање урбанистичке сагласности подноси се општинском органу управе надлежном за послове урбанизма.

Захтјев за издавање урбанистичке сагласности за објекте и радове из члана 75. став 2. овог закона подноси се Министарству путем надлежног општинског органа управе. Министарство ће рјешавати по захтјеву за издавање урбанистичке сагласности по претходно прибављеном мишљењу заинтересоване општине, односно општина.

Уз мишљење из претходног става општина, односно општински орган управе надлежан за послове урбанизма, доставља и овјерен извод из плана на основу којег се издаје урбанистичка сагласност, а по потреби и другу документацију и услове прописане одговарајућим општинским одлукама.

Ако се урбанистичка сагласност не тражи за одређено земљиште, издавалац сагласности дужан је у том случају да странци предложи могуће локације.

Члан 77.

У поступку издавања урбанистичке сагласности општински орган управе надлежан за послове урбанизма припрема урбанистичку документацију. Припрему урбанистичке документације општина може повјерити и овлашћеној организацији.

Урбанистичка документација садржи, по правилу, податке, сагласности и услове из члана 71. овог закона.

Све прописане сагласности у поступку припреме урбанистичке документације прибавља по службеној дужности општински орган управе надлежан за послове урбанизма, односно овлашћена организација. Сагласности и докази прибављени у поступку издавања урбанистичке сагласности сматра се да су прибављени и за поступак издавања одобрења за грађење.

За објекта и радове из члана 75. став 2. овог закона прописане сагласности, услове за изградњу и посебне услове из члана 71. прибавља инвеститор објекта.

Члан 78.

За припрему урбанистичке документације инвеститори грађевина уплаћују накнаду општини, односно овлашћеној организацији.

Накнада из претходног става обухвата стварне трошкове припреме документације.

Ближе прописе о уплати накнаде, као и начин коришћења ових средстава, доноси скупштина општине у сједници.

Члан 79.

У поступку издавања урбанистичке сагласности примјењује се Закон о општем управном поступку, уколько одредбама овог закона није другачије утврђено.

Урбанистичка сагласност не може се издати грађанима и правним лицима, ако по прописима не могу бити власници тих грађевина.

Члан 80.

Урбанистичка сагласност престаје да важи ако се у утврђеном року, не дужем од годину дана, не затражи одобрење за грађење.

Важност урбанистичке сагласности изузетно се може продужити, али највише за годину дана.

2. Техничка документација

Члан 81.

Под техничком документацијом, у смислу овог закона, подразумијева се пројекат за извођење објекта и постројења, односно других радова на површини или испод површине земље.

Техничка документација се ради у складу са условима датим у урбанистичкој сагласности.

На основу техничке документације и друге документације из члана 90. став 1. прибавља се одобрење за грађење.

Члан 82.

Зависно од врсте објекта, техничку документацију чине један или више пројеката, односно дијелова пројекта за извођење - пројекат технолошког процеса, пројекат грађевинског, односно архитектонско - грађевинског дијела, пројекат инсталација, пројекат монтаже и други, који морају бити међусобно усаглашени.

Пројекти из претходног става садрже нарочито:

а) технички опис са евентуално посебним условима за извођење објекта,

б) ситуацију терена са упртаним објектом и сусједним објектима урађену на геодетској подлози,

в) графичке приказе пројектних решења са потребним детаљима за извођење радова,

г) прорачуне стабилности и сигурности објекта, запите објекта - термичке, звучне и друге, те одговарајуће прорачуне инсталација и друге прорачуне,

д) предмјер и предрачун радова, са описом радова.

Министарство ће донијети правилник о садржају и начину припреме техничке документације.

Техничка решења у пројекту морају бити у складу са техничким мјерама и прописима, нормативима и обавезним стандардима, резултатима истраживачких радова, испитивања и других студија, као и са намјеном и технолошком, односно експлоатационом и економском концепцијом објекта.

Пројекти за извођење грађевина из члана 7. став 2. Закона о геолошким истраживањима израђују се на основу и у складу са детаљним геолошким истраживањима тла. Изјевнитај о истраживањима тла (члан 39. истог закона) саставни је дио пројекта за извођење грађевине.

Детаљна геолошка истраживања тла, у границама из члана 39. тачака 1. и 2. истог закона, обавезна су и за пројектовање грађевина из члана 75. став 2. овог закона и грађевина чија бруто грађевинска површина прелази 400 m².

Урбанистичком сагласношћу може се одредити обавеза детаљних геолошких истраживања тла и за пројектовање других грађевина, када је то због карактеристика грађевине или тла неопходно.

Изради пројекта за извођење, а посебно за сложене објекте у техничко - технолошком и функционалном смислу, као и за објекте који могу да угрозе животну средину, природне вриједности и културно историјска добра, може да претходи израда идејног решења, идејног или главног пројекта, којим се утврђује основна техничко - технолошка концепција објекта, сагледава функционалност и рационалност пројектних решења и обликовање објекта.

У циљу добијања оптималних пројектних решења идејно решење или идејни пројекат из претходног става може бити предмет јавног конкурса.

Члан 83.

Ако се грађевина гради утврђивањем елемената и дијелова који су индустриски произведени, пројекат за извођење не мора садржавати онај дио техничке документације на основу кога су ти елементи односно дијелови произведени.

У случају из претходног става потребно је означити тип елемента или дијела, са атестом којим се потврђују особине у погледу чврстоће, термичке и звучне изолације и друго.

Ако се гради више грађевина према истом пројекту за извођење, уз техничку документацију се прилаже и документација из које произилази да је пројекат за извођење прилагођен конкретној локацији.

Ако се врши само утврђивање опреме, као техничка документација служи документација којом се утврђује начин утврђивања опреме.

Члан 84.

Техничку документацију може да израђује предузеће и друго правно лице (у даљем тексту: пројектна организација) који су, у складу са одредбама овог закона, регистровани за израду одговарајуће техничке документације.

У изради техничке документације не могу да учествују стручна лица која су учествовала у изради урбани-

истичко-техничких услова или у одређивању других елемената урбанистичке сагласности, као ни лица која врше надзор над спровођењем овог закона.

Техничка документација израђена по прописима других земаља подлијеже поступку нострификације, у коме се провјерава усклађеност те документације са прописима који се примјењују на изградњу објекта утврђених овим законом.

Министар ће ближе прописати услове и начин вршења нострификације техничке документације из претходног става.

Члан 85.

Техничку документацију, као и њене саставне дијелове, односно пројекте за извођење, морају потписати лица која су, у смислу овог закона, као одговорни пројектанти руководили њиховом израдом.

Одговорни пројектант, у смислу става 1. овог члана, који руководи израдом техничке документације у целини, може бити лице које има високу стручну спрему одговарајуће струке, односно смјера, и овлашћење за пројектовање. Одговорни пројектант који руководи израдом појединог дијела техничке документације може бити и лице са вишом школском спремом одговарајуће струке, односно смјера, и овлашћењем за пројектовање тог дијела техничке документације.

Изузетно од одредба става 2. овог члана, одговорни пројектант породичних стамбених зграда, мање сложених унутрашњих инсталација, унутрашњег уређења објекта и уређења терена, осим за објекте за које одобрење за грађење издаје Министарство, може бити лице које има вишу, односно средњу стручну спрему одговарајуће струке, односно смјера, и овлашћење за пројектовање.

Члан 86.

Одговорни пројектанти одговорни су за исправност техничких рјешења, рачунске тачности и потпуности техничке документације, односно њених дијелова, као и за усклађеност исте са одредбама овог закона.

Члан 87.

Техничка документација подлијеже техничкој контроли (у даљем тексту: контрола).

Контрола техничке документације обухвата провјеру њене усклађености са условима датим у урбанистичкој сагласности, провјеру исправности и тачности техничко-технолошких рјешења објекта, функционалности и рационалности пројектних рјешења, стабилности и безбедности, квалитета архитектонског обликовања, утицаја на животну средину и суседне објекте, усклађености са законом и другим прописима, техничким нормативима, стандардима и нормама квалитета, као и међусобне усклађености свих дијелова техничке документације.

Контролу техничке документације, у смислу одредаба из претходног става, врши орган управе који је издао урбанистичку сагласност, односно одобрење за грађење, путем пројектне организације регистроване за израду одговарајуће техничке документације, односно стручне комисије коју именује.

У вршењу контроле техничке документације могу да учествују само лица која испуњавају услове за израду те врсте документације.

Контролу техничке документације не може да врши предузеће које је израдило пројект, ни предузеће које је инвеститор, као ни лица запослена у овим предузећима.

О извршеној контроли техничке документације сачињава се извјештај. Исправност техничке документације потврђује се на сваком њеном дијелу.

Трошкови контроле техничке документације падају на терет инвеститора.

Члан 88.

Техничку документацију, са свим измјенама и допуна-ма, трајно чува орган управе надлежан за послове грађења, као и инвеститор, односно корисник грађевине.

Надлежни орган, као и инвеститор, односно корисник грађевине, обавезни су да у техничку документацију уносе све накнадно настале измене на грађевини.

3. Одобрење за грађење

Члан 89.

Изградњи грађевине, вршењу грађевинских и других радова на површини или испод површине земље, као и промјени намјене грађевинског земљишта или грађевине, приступа се по претходно прибављеном рјешењу о одобрењу за грађење (у даљем тексту: одобрење за грађење).

У случајевима непосредне опасности од елементарних непогода, ратних дејстава и других опасности, а у циљу спречавања њиховог дејства и непосредног отклањања штетних последица, изградњи грађевина, вршењу радова и промјени намјене може се приступити и без претходно прибављеног одобрења за грађење.

Објекти и радови из претходног става могу се трајно задржати ако се за њих прибави урбанистичка сагласност и одобрење за грађење у року од шест мјесеци по престанку околности које су проузроковале њихово грађење.

Члан 90.

Одобрење за грађење издаје се на основу:

а) урбанистичке сагласности,

б) техничке документације, односно пројекта за извођење - два примјерка, са доказом о извршеној контроли документације и њеној усклађености са условима датим у урбанистичкој сагласности,

в) доказа о праву својине, односно праву коришћења грађевинског земљишта ради изградње објекта, односно ради реконструкције,

г) услова у односу на градилиште,

д) посебних услова и сагласности за случајеве утврђене другим прописима.

Општине могу прописати и друге услове за издавање одобрења за грађење.

Члан 91.

Одобрење за грађење издаје се за цијeli објекат, односно за дио објекта ако тај дио представља техничку и функционалну цјелину.

Припремни радови изводе се на основу одобрења за грађење из става 1. овог члана, а изузетно, за радове већег обима или чије извођење траје дуже вријеме, на основу посебног одобрења за грађење.

Члан 92.

Грађевине изграђене или започете без одобрења за грађење не могу бити приклучене на инсталације комуналне и друге инфраструктуре (водовод, канализација, електропровод, топлопровод, врелопровод, гасовод, ТТ водови, јавни пут и др.), а власници тих грађевина немају право на накнаду у случају уклањања грађевине на основу одлуке надлежног органа.

Скупштина општине може прописати и друга ограничења у случајевима бесправне изградње.

За бесправно саграђене грађевине може се накнадно прибавити урбанистичка сагласност и одобрење за грађење, уколико грађевина својом намјеном, величином, положајем, функцијом и другим испуњава, у смислу овог закона, услове за добијање урбанистичке сагласности, односно одобрења за грађење.

Општина ће својом одлуком регулисати статус бесправно изграђених грађевина које не испуњавају услове из става 3.

Члан 93.

Одобрење за грађење издаје општински орган управе надлежан за послове грађења, изузев за грађевине и радове из члана 75. став 2. овог закона, када одобрење за грађење издаје Министарство.

Министарство које је издало одобрење за грађење дужно је да копију одобрења достави надлежном општинском органу на чијој се територији гради објекат.

Један примјерак одобрења за грађење доставља се надлежном урбанистичко-грађевинском инспектору.

Члан 94.

Инвеститор је дужан да тражи измјену одобрења за грађење ако се послије издавања одобрења врше измјене и допуне у техничкој документацији, односно пројекту за извођење, који битно утичу на намјену, конструкцију, опрему, заштиту средине или на стабилност, функционалност, димензије, односно спољни изглед грађевине.

Ако се измјене и допуне из претходног става односе на промјену намјене, заштиту средине, димензије или спољни изглед грађевине, инвеститору се претходно издаје допуна, односно измјена урбанистичке сагласности, под условом да се наведене промјене могу ускладити са планским актом на основу којег је издата претходна урбанистичка сагласност.

Члан 95.

У поступку издавања одобрења за грађење примјењује се Закон о општем управном поступку, уколико одредбама овог закона није другачије утврђено.

Одобрење за грађење не може се издати грађанима и правним лицима ако по прописима не могу бити власници тих грађевина.

Члан 96.

Одобрење за грађење престаје да важи ако грађење или радови нису започети у року одређеном у одобрењу за грађење.

Рок из претходног става не може бити краћи од шест мјесеци нити дужи од двије године.

Члан 97.

У градовима, насељима градског карактера и осталим насељима скупштина општине прописаће услове и начин за издавање одобрења за изградњу привремених објеката или за привремене намјене, за коришћење земљишта за постављање објеката у сврху логоровања и рекреације, сјечу стабала, уређење фасада, постављање ограда, замјену постојећих кровова и постављање стубова и самосталних рекламија објеката.

4. Грађење

Члан 98.

Под грађењем, у смислу овог закона, подразумијева се изградња, реконструкција, дограмња, надзиђивање грађевина, односно објеката, као и изградња у сврху промјене намјене.

Под изградњом грађевина подразумијева се изградња:

- објеката, односно зграда свих врста без или са инсталацијама и утврјеном опремом,
- саобраћајних, водопривредних и енергетских грађевина и површина са припадајућим инсталацијама, ПТТ објекта и инсталација, грађевина и инсталација комуналне инфраструктуре,
- производних и других привредних комплекса, грађевина и постројења, складишта, сајмишта и сличних грађевина,
- јавних зелених површина, игралишта, спортских објеката, гробља, склоништа и сличних грађевина.

Под реконструкцијом грађевине подразумијевају се радови, којим се мијењају конструктивни елементи, који могу бити од утицаја на стабилност грађевине или њених дијелова, којим се уводе нове инсталације и утврђује нова опрема у грађевину, мијењају намјена или ванјски изглед грађевине, као и којим се мијењају услови под којима је, на основу одобрења за грађење, изграђена грађевина. Замјена инсталација и опреме, ако се изводи према

условима утврђеним у одобрењу за грађење, не сматра се реконструкцијом.

Под дограмњом, у смислу овог закона, подразумијева се свако проширење постојећег објекта којим се заузима земљиште или простор у односу на објекат, ако дограђени дио чини грађевинску и функционалну целину са објектом уз који се дограђује.

Под надзиђивањем, у смислу овог закона, подразумијева се изградња једног или више стажа, као и преуређење крова, односно поткровља на постојећим зградама, којим се добија нови стамбени или пословни простор.

Под изградњом у сврху промјене намјене подразумијева се претварање стамбеног у пословни простор, односно пословног у стамбени простор, као и промјена дјелатности ако таква промјена изазива реконструкцију пословног простора.

Члан 99.

Грађење објекта, односно извођење радова, може да врши предузетче, односно друго правно лице (у даљем тексту: извођач радова) који су, у складу са одредбама овог закона, регистровани за извођење тих радова.

Одредбе претходног става не примјењују се у случају када породични стамбени објекат гради непосредно инвеститор за своје личне потребе и потребе чланова свог породичног домаћинства.

Извођење радова уступа се непосредном погодбом, прикупљањем понуда или јавним надметањем, у складу са прописима.

Члан 100.

Извођач радова писменим актом одређује стручно лице које у смислу одредба овог закона, као одговорни руководилац градње, руководи извођењем радова.

За објекте за које одобрење за грађење издаје Министарство, одговорни руководилац градње је лице које има високу стручну спрему одговарајуће струке, односно смјера, и овлашћење за грађење, а за остале објекте и лице које има висшу школску спрему одговарајуће струке, односно смјера и овлашћење за грађење.

Грађењем породичне стамбене зграде и помоћних објеката, као и извођењем појединачних грађевинско- занатских и инсталаторских радова и радова на унутрашњем уређењу објекта и уређењу терена може руководити и лице са средњом стручном спремом одговарајуће струке, односно смјера и овлашћењем за грађење.

Члан 101.

Извођач радова обавезан је да:

а) радове изводи према техничкој документацији на основу које је издато одобрење за грађење, а у складу са одредбама овог закона, техничким мјерама, прописима, нормативима и стандардима које важе за грађење односне врсте грађевина;

б) утврђује материјал и елементе који одговарају стандардима, односно који морају имати атест о квалитету материјала издат од стране стручне организације регистроване за испитивање тог материјала и да на захтјев надзорног органа грађења и надлежног инспектора предочи документацију о квалитету утврђеног материјала;

в) обезбиједи сигурност објекта, лица на градилишту, пролазника, сусједних грађевина као и несметано одвијање саобраћаја;

г) води грађевински дневник и књигу инспекција;

д) обезбеђује мјере и геодетско осматрање понапашања тла и објеката у току грађења;

ђ) без одлагања обавијести надлежну службу заштите, односно општински орган управе надлежан за послове грађења, када у току грађења нађе на објекте који могу да имају обиљежје природног или културно-историјског наслеђа и предузима мјере заштите налазишта;

е) писмено упозори инвеститора, орган који је издао одобрење за грађење и надлежну инспекцију о недостацима у техничкој документацији и о наступању непредвиђених околности које су од утицаја на извођење радова и примјену техничке документације;

ж) обезбиједи објекте и околину у случају прекида радова.

Члан 102.

Дан почетка радова на грађевину, односно извођењу припремних радова, извођач радова, односно грађанин који гради зграду за личне потребе, обавезно пријављује општинској инспекцији надлежној за грађење, најмање осам дана пре почетка радова.

Уз пријаву из става 1. овог члана извођач радова доставља надлежној инспекцији штему организације градилишта потписану од стране одговорног руководиоца грађења.

Члан 103.

Прије почетка грађења грађевине врши се исколчавање грађевине у складу са условима датим у одобрењу за грађење, односно урбанистичкој сагласности, и на основу пројекта за извођење грађевине.

Исколчавање грађевина врши орган управе надлежан за послове урбанизма и грађења у присуству извођача. О исколчавању се сачињава записник који се доставља надлежној инспекцији.

Исколчавање саобраћајница, хидротехничких грађевина, далековода и сличних објекта врши заједнички инвеститор и извођач, а записник о предаји трасе сачињава се у присуству органа управе надлежног за издавање одобрења за грађење.

За штету проистеклу из погрешног исколчавања одговара орган који је извршио исколчавање по општим правилима о накнади штете.

Надлежни орган управе дужан је да провери да ли је ископ темеља грађевине извршен у складу са записником о исколчавању и да у истом одобри настављање радова.

Члан 104.

Стручни надзор у току грађења објекта, односно извођења радова, врши надзорни орган грађења, којег писменим актом одређује инвеститор.

Стручни надзор обухвата контролу одговарајуће примјене техничке документације, контролу и проверу квалитета извођења свих врста радова и примјену прописа, стандарда, техничких норматива и норми квалитета радова, контролу квалитета материјала, опреме и инсталација који се уградију, давање упутства извођачу радова и, по потреби, обезбеђење детаља за извођење радова.

Надзорни орган грађења може бити лице које, у складу са одредбама овог закона, има овлашћење за израду одговарајуће техничке документације, односно овлашћење за грађење те врсте објекта.

5. Одобрење за употребу

Члан 105.

Изграђени објекат за чије се грађење, по одредбама овог закона, прибавља одобрење за грађење, односно његов дио који представља техничко-технолошку и грађевинску целину и као такав се може самостално користити, као и објекти претходних и припремних радова изграђени на основу посебног одобрења за грађење, могу се користити, односно ставити у погон, након што орган управе који је издао одобрење за грађење изда рјешење о одобрењу за употребу, а на основу претходно извршеног техничког прегледа објекта или његовог дијела.

Члан 106.

Одобрење за употребу издаје се на захтјев инвеститора или извођача радова.

Уз захтјев за издавање одобрења за употребу инвеститор, односно извођач радова, подноси техничку доку-

ментацију објекта са унесеним свим изменама, копију одобрења за грађење, као и дозволе и сагласности прописане посебним прописима.

Не може се вршити технички преглед објекта или његовог дијела, ни одобрити употреба, ако је објекат, односно његов дио, изграђен без одобрења за грађење.

Члан 107.

Одобрење за употребу може се издати тек попут се техничким прегледом утврди да је објекат, односно дио објекта, изграђен у складу са техничком документацијом на основу које је издато одобрење за грађење, односно да је објекат изграђен у складу са техничким прописима, стандардима и нормативима чија је примјена обавезна при грађењу објекта те врсте.

Члан 108.

Ако се приликом техничког прегледа утврди да се недостаци изграђене грађевине не могу отклонити, или да постоји неотклоњива опасност по стабилност грађевине, по живот или здравље људи, саобраћај или суседне грађевине, орган надлежан за издавање одобрења за употребу доноси рјешење да се грађевина поруши односно уклони.

Члан 109.

Ако се приликом техничког прегледа утврди да грађевина није изграђена према техничкој документацији на основу које је дато одобрење за грађење, орган надлежан за издавање одобрења за употребу грађевине позваће инвеститора да у одређеном року поднесе захтјев за издавање одобрења за грађење према измијењеном стању у току грађења. Уколико инвеститор не прибави одобрење за грађење према измијењеном стању, орган надлежан за издавање одобрења за употребу доноси рјешење којим се одређује рушење свих оних дијелова или цијеле грађевине, односно објекта, који нису у складу са техничком документацијом на основу које је дато одобрење за грађење.

Члан 110.

Технички преглед врши стручна комисија од најмање три члана које, у року од осам дана од дана пријема захтјева за издавање одобрења за употребу, одређује рјешењем орган управе који је издао одобрење за грађење.

У стручну комисију из претходног става надлежни орган одредиће стручњаке који имају овлашћење за израду одговарајуће техничке документације, односно овлашћење за грађење одговарајуће врсте објекта у складу са овим законом.

Надлежни орган управе може технички преглед поверијити предузећу или другом правном лицу које има овлашћење за израду техничке документације или за грађење те врсте грађевина.

У случају из става 3. надлежни орган предузећа, односно другог правног лица рјешењем одређује стручну комисију, у складу са одредбама ст. 1. и 2.

О вршењу техничког прегледа комисија води записник.

Раду комисије за технички преглед присуствује представник инвеститора, извођача радова, и по правилу надлежни инспектори. Надлежни инспектори могу у записник комисије унијести своје мишљење и приједлоге у погледу техничке исправности грађевине или објекта.

У стручну комисију из ст. 1, 2. и 4. не могу се одредити лица која су учествовала у изради урбанистичко-техничких услова, пројектовању и техничкој контроли пројекта, одговорни руководилац грађења, надзорни органи грађења, радници органа управе који су водили поступак издавања урбанистичке сагласности и одобрења за грађење, радник тог органа који води поступак издавања одобрења за употребу и надлежни урбанистичко-грађевински инспектори.

Трошкове техничког прегледа сноси инвеститор.

Члан 111.

Инвеститор и извођач радова дужни су да комисији за технички преглед ставе на располагање:

- одобрење за изградњу грађевине, односно за извођење радова,
- техничку документацију, са свим измјенама и допунама, на основу које је изграђена грађевина, односно изведені радови,
- књиге о грађењу, односно о извођењу радова,
- доказе о квалитету утврђеног материјала, конструкције, опреме и постројења,
- документацију о извршеним испитивањима радова, конструкција и друго у погледу носивости, техничке исправности, стабилности и безбедности, уколико то природа грађевине и посебни прописи захтијевају,
- доказе да су примијењене прописане мјере о грађењу на трусним подручјима, ако је грађевина изграђена на труском подручју,
- доказе да су испуњени посебно прописани услови и услови утврђени урбанистичком сагласностју, одобрењем за грађење и посебним прописаним сагласностима органа и организација.

Инвеститор и организација која изводи радове ставиће документацију из претходног става на располагање комисији за технички преглед на дан одређен за почетак рада комисије.

Члан 112.

Послије извршеног техничког прегледа комисија за технички преглед дужна је да најкасније у року од осам дана по извршеном техничком прегледу састави писмени извјештај о резултату техничког прегледа изграђене грађевине или објекта, односно изведених радова.

Члан 113.

Извјештај о резултату техничког прегледа мора да садржи стручно мишљење комисије да ли се изграђена грађевина може користити, односно ставити у погон; може користити односно ставити у погон тек након отклањања недостатака или да се грађевина због недостатака из члана 108. и 109. овог закона, поруши односно уклони.

У извјештају се уносе и евентуална одвојена мишљења појединачних чланова комисије, уз навођење разлога због којих је мишљење одвојено.

Извјештај о резултатима техничког прегледа потписују предсједник и чланови комисије.

Члан 114.

Орган надлежан за вршење техничког прегледа дужан је у року од осам дана од дана пријема извјештаја о техничком прегледу дојијести рјешење да се изграђена грађевина може користити, односно ставити у погон, или рјешење да се утврђени недостаци отклоне у одређеном року, односно рјешење да се изграђена грађевина поруши, односно уклони.

Ако надлежни орган ријеши да се утврђени недостаци отклоне, одредиће рок за њихово отклањање. Овај орган дојијеће рјешење да се изграђена грађевина може користити, односно ставити у погон тек кад утврди да су ти недостаци отклонjeni.

Члан 115.

Овлашћује се Министарство да по потреби доноси ближе прописе о вршењу техничког прегледа грађевина и о издавању одобрења за њихову употребу.

6. Рушење објеката

Члан 116.

Орган управе надлежан за послове грађења по службеној дужности или на захтјев заинтересованог лица

рјешењем одређује рушење грађевине или дијела грађевине за који се утврди да због физичке дотрајалости, елементарних непогода, ратних дејстава и већих општећења не може даље да служи својој намјени, или да представља опасност по живот или здравље људи, околне објекте и саобраћај, као и услове и мјере које је потребно спровести, односно обезбиједити при рушењу грађевине или дијела грађевине.

Жалба против рјешења из претходног става не одлаже извршење рјешења.

Члан 117.

Ако се у поступку доношења рјешења о рушењу грађевине или дијела грађевине утврди да се опасност по живот или здравље људи, околне грађевине и саобраћај може уклонити и реконструкцијом грађевине или њеног дијела, на захтјев власника може се према одредбама овог закона одобрити реконструкција грађевине, под условом да се изведе у року који одреди орган управе надлежан за послове грађења.

VI - ПРЕДУЗЕЋА И СЛУЖБЕ

1. Предузећа

Члан 118.

Овим законом прописују се услови за рад предузећа и других правних лица за обављање дјелатности у области планирања, односно израде планова, пројектовања, односно израде техничке документације и грађења.

Члан 119.

Израду планова из члана 33. овог закона може обављати предузеће, односно друго правно лице (у даљем тексту: носилац израде плана) ако је уписано у судски регистар, има одговарајуће стручне резултате на пословима израде планова, односно просторно-планске документације, и ако има у радном односу са пуним радним временом, у смислу закона којима се уређују радни односи, најмање два дипломирана инжењера архитектуре, од којих један има овлашћење за израду просторно-планске документације, а други овлашћење за израду техничке документације, и ако има овлашћењем за израду техничке документације, те дипломираних економисту и правника.

Израду регулационих планова, урбанистичких пројеката, планова парцелације и припрему урбанистичко-техничких услова за грађевине, грађевинске и друге радове као и промјене намјене, за које урбанистичку сагласност издаје надлежни општински орган управе, може вршити предузеће, односно друго правно лице (носилац израде плана) ако је уписано у судски регистар, има одговарајуће стручне резултате на пословима израде урбанистично-планерске документације и ако има у радном односу са пуним радним временом, у смислу закона којима се уређују радни односи, најмање два дипломирана инжењера архитектуре, од којих један има овлашћење за израду просторно-планске документације, а други овлашћење за израду техничке документације и једног дипломираног инжењера грађевинаства за област саобраћаја са овлашћењем за израду техничке документације.

Стручним резултатима у смислу става 1. овог члана сматрају се резултати на изради најмање три од пет група послова:

а) једног просторног или урбанистичког плана,

б) два регулациони плана, односно урбанистичка пројекта,

в) десет планова парцелације,

г) пет специјалистичких пројеката у оквиру израде просторног или урбанистичког плана,

д) три пласмана стручног тима носиоца израде плана међу награде или откупе на јавним урбанистичким конкурсима.

Стручним резултатима у смислу става 2. овог члана сматрају се резултати на изради најмање двије групе послова из става 3. овог члана.

Стручним резултатима носиоца изrade плана у смислу ст. 1. и 2. овог члана сматрају се и стручни резултати лица, које носилац изrade плана има у радном односу са пуним радним временом, у смислу закона којима се уређују радни односи.

Министар на приједлог стручне комисије доноси решење о испуњености услова из става 1. и 2. овог члана, без којег носилац изrade плана не може да отпочне ни да обавља дјелатност за коју је регистрован.

На основу правоснажног решења из става 6. овог члана министар ће издати лиценцу.

Решење из става 6. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан 120.

Израду техничке документације, са свим њеним дијеловима, односно пројектима за извођење - архитектонским, грађевинским, електро, машинским и другим пројектима, може вршити предузеће, односно друго правно лице (пројектна организација) ако је уписано у судски регистар, има одговарајуће стручне резултате на пословима изrade одговарајуће техничке документације и ако, за објекте за које одобрење за грађење издаје Министарство, има у радном односу са пуним радним временом, у смислу закона којима се уређују радни односи, најмање по два, односно, за објекте за које одобрење за грађење издаје надлежни општински орган управе, најмање по једног дипломираног инжењера одговарајуће струке са овлашћењем за пројектовање за сваки дио техничке документације коју израђује.

Под стручним резултатима из претходног става подразумијева се да је пројектна организација, или да су лица, која има у радном односу са пуним радним временом, у смислу закона којима се уређују радни односи, израдила односно учествовала у изради техничке документације по којој су изграђени објекти те врсте и намјене.

Стручним резултатима из става 1. овог члана сматрају се и најмање три пласмана радног тима пројектне организације, или лица које ова има у радном односу са пуним радним временом, у смислу закона којима се уређују радни односи, међу награде на јавним архитектонским конкурсима.

Министар на приједлог стручне комисије доноси решење о испуњености услова из става 1. овог члана, без којег пројектна организација не може да отпочне ни да обавља дјелатност за коју је регистрована.

На основу правоснажног решења из става 4. овог члана министар ће издати лиценцу.

Решење из става 4. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан 121.

Израду дијела техничке документације може вршити предузеће, односно друго правно лице ако је уписано у судски регистар, има стручне резултате из претходног члана и ако запошљава најмање једног дипломираног инжењера одговарајуће струке са овлашћењем за пројектовање дијела техничке документације који израђује, као и решење министра о испуњености ових услова, без којег не може да отпочне ни да обавља дјелатност за коју је регистровано.

За израду дијелова техничке документације за које пројектна организација није овлашћена закључује се уговор са једном или више овлашћених организација.

У случају из става 2. као одговорни пројектант цијelog пројекта (члан 85.) сматраће се:

а) за стамбене, стамбено-пословне и пословне зграде-одговорни пројектант у организацији која је израдила архитектонско-грађевински дио пројекта,

б) за остале грађевине-одговорни пројектант у организацији у чијој основној дјелатности је пројектовање таквих грађевина.

Пројектне организације из става 2. солидарно одговарају за техничку исправност и међусобну усаглашеност пројекта као цјелине.

Члан 122.

Актом о регистрацији пројектних организација из члана 120. и 121. овог закона одређује се врста и дијелови техничке документације коју пројектна организација може израђивати.

Члан 123.

Грађење објекта, односно извођење радова може вршити предузеће и друго правно лице (извођач радова) ако је уписано у судски регистар, има одговарајуће стручне резултате у изградњи те врсте и најмање објекта, одговарајућу техничко-технолошку опремљеност и ако, за објекте за које одобрење за грађење издаје Министарство, има у радном односу са пуним радним временом, у смислу закона којима се уређују радни односи, најмање по два, односно, за објекте за које одобрење за грађење издаје надлежни општински орган управе, најмање по једног, дипломираног инжењера одговарајуће струке са овлашћењем за грађење објекта те врсте и најмање и одговарајући број квалификованих радника.

Грађење мањих објекта са стандардном конструкцијом бруто грађевинске површине до 1.500 м² и укупне спратности до пет стажа, осим објекта за које одобрење за грађење издаје Министарство, може вршити предузеће или друго правно лице (извођач радова), ако је уписано у судски регистар, има одговарајуће стручне резултате у изградњи те врсте и најмање објекта, одговарајућу техничко-технолошку опремљеност и ако запошљава најмање по једног инжењера одговарајуће струке са овлашћењем за грађење објекта те врсте и најмање и одговарајући број квалифицираних радника.

Под стручним резултатима из става 1. и 2. овог члана подразумијева се да је извођач радова, или да су лица, која има у радном односу са пуним радним временом, у смислу закона којима се уређују радни односи, изградила односно учествовала у изградњи објекта те врсте и најмање.

Министар на приједлог стручне комисије доноси решење о испуњености услова из става 1. и 2. овог члана, без којег извођач радова не може да отпочне нити да обавља дјелатност за коју је регистрован.

На основу правоснажног решења из става 4. овог члана министар ће издати лиценцу.

Правилником Министарства прописаће се минимални услови техничко-технолошке опремљености и потребног броја запослених радника.

Решење из става 4. овог члана објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске".

Члан 124.

Решења о испуњености услова и лиценце из чл. 119, 120, 121. и 123. важе четири године од дана издавања.

По истеку рока из става 1. предузећима и другим правним лицима која су имала лиценцу могу да се издају нова решења и лиценце у складу са одредбама овог закона.

У случају из става 2. подносилац захтјева дужан је да уз захтјев приложи, поред других доказа, и доказ о стручним резултатима постигнутим у периоду важења претходног решења и лиценце.

Правно лице које је добило решење односно лиценцу из става 1. овог члана обавезано је да писменим путем обавијести Министарство о свакој промјени услова утврђених у тим решењима и лиценцама, у року од осам дана од настале промјене.

Министарство може у свако вријеме, по службеној дужности, на иницијативу инспекцијских или других државних органа, организација или грађана, да изврши контролу испуњености услова утврђених у издатим рјешењима и лиценцима и, ако утврди да услови нису испуњени, укинути рјешење и лиценцу.

Рјешење из става 5. је коначно и извршно даном достављања правном лицу на које се односи, а објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске". Ово рјешење се доставља и урбанистичко-грађевинском инспектору у сједишту правног лица.

Члан 125.

Рјешење о овлашћењу за израду просторно-планске документације, техничке документације, као и рјешење о овлашћењу за грађење, доноси министар.

Рјешење из претходног става може се издати само лицу које има одговарајућу стручну спрему, положен стручни испит и најмање пет година праксе на пословима изrade просторно-планске документације, техничке документације, односно на пословима грађења објекта одговарајуће врсте и намјене.

Стручни испити из претходног става полажу се по програмима и на начин који ће утврдити Министарство.

Полагања стручног дијела испита ослобођени су доктори наука и магистри одговарајућих техничких струка.

Испитне комисије образује Министарство.

2. Службе

Члан 126.

Ради рационалног коришћења података од значаја за планирање, организацију, уређење, коришћење и заштиту простора, Република, односно општина обезбеђује, путем службе документације, вођење информационо-документационе основе о простору. Служба документације у Републици организује се у предузећу, односно другом правном лицу које одреди Министарство, а у општини у општинском органу управе надлежном за послове урбанизма и грађења.

Рад на прикупљању, обради и коришћењу података, односно документације, у Републици усклађује Министарство.

Документација мора бити ажурана.

Члан 127.

Служба документације у Републици прикупља, сређује и обрађује нарочито следеће податке и документацију:

- ажуриране топографске карте за територију Републике у одговарајућем мјерилу, као и за насеља за која је обавезна израда плана,
- просторни план Републике, документацију и податке за континуирани рад на просторном плану,
- просторне и урбанистичке планове, односно њихов синтезни приказ,
- нормативне акте општина и других заједница из области уређења простора,
- податке и изводе из катастра некретнина, вода, шума, експлоатационих поља и сл.,
- катастар изворишта вода за пиће, са квалитативним и квантитативним обиљежјима,
- податке о саобраћају, саобраћајницама и другим инфраструктурним системима,
- регистар заштићених подручја,
- регистар фонда грађевинског земљишта,
- систематску евиденцију о бесправној изградњи, загађењу вода, тла, ваздуха, субстанцијама становаштву и другим појавама угрожавања животне средине,
- техничку документацију за грађење грађевина и грађевинских цјелина за које одобрење за грађење издаје Министарство,

- податке од интереса за одбрану и заштиту од елементарних катастрофа,
- инжењерско-геолошке, сеизмичке и сличне карте,
- статистичке, картографске, аналитичке, планске и друге информације потребне за просторно планирање, грађење и заштиту подручја Републике.

Члан 128.

Служба документације у општини прикупља, сређује и обрађује нарочито следеће податке и документацију:

- геодетски (ситуациони) план,
- просторне, урбанистичке, регулационе и друге планове,
- нормативне акте из области просторног уређења,
- податке из катастра земљишта односно катастра некретнина; катастра зграда, саобраћајница, надземних и подземних инсталација,
- регистар општинског фонда грађевинског земљишта,
- катастар изворишта вода са квалитативним и квантитативним обиљежјима,
- регистар заштићених подручја, споменика културе и природних ријектости,
- систематску евиденцију о појавама угрожавања животне средине,
- регистре насеља, намјене простора и површина, улица и кућних бројева, статистичких кругова и сл.,
- одговарајуће основе и планове, или изводе из њих,
- техничку документацију за грађење грађевине и грађевинских цјелина,
- инжењерско-геолошку карту, са подацима о испитивању тла и микросеизмичком рејонизацијом,
- податке о угрожености од елементарних непогода,
- статистичке, картографске, аналитичке, планске и друге информације од значаја за планирање простора.

Члан 129.

Надлежни орган управе, геодетска, статистичка, планска, хидрометеоролошка служба, као и друге организације, које посједују, прикупљају, израђују или обрађују документацију и податке из члана 127. и 128. овог закона дужни су да ту документацију и податке редовно достављају одговарајућој служби за документацију.

На захтјев службе документације инвеститори, предузећа и друге организације дужне су да достављају документацију и податке из члана 127. и 128. овог закона.

Члан 130.

Служба документације може вршити припрему и обраду података и документације из чл. 127. и 128. овог закона, као и издавати извод, односно копију плана, дијела плана или друге документације за друге општине и остале кориснике, уз накнаду трошкова.

Чување и коришћење података и документације, као и степен њихове повјерљивости, прописује Министарство у зависности од карактера података и документације.

Члан 131.

Документација из члана 127. и 128. овог закона и друга документација која је израђена за потребе Републике, односно општине, има карактер документације од општег интереса, а носилац израде документације нема посебна права на ту документацију.

Република, односно општина може, по потреби, или ако је носилац израде документације промјенио статус, пренети ову документацију у одговарајућу службу документације.

VII - УПРАВНИ НАДЗОР

Члан 132.

Управни надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу овог закона обавља Министарство.

VIII - ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Члан 133.

Надзор над спровођењем одредаба овог закона и других прописа донесених на основу закона врше општински и републички органи управе надлежни за послове урбанизма и грађења, сваки у оквиру своје надлежности.

Члан 134.

Послове инспекцијског надзора у области урбанизма и грађења врше општински органи управе путем општинског урбанистичко-грађевинског инспектора, уколико поједини послови законом нису стављени у надлежност друге инспекције.

Министарство врши инспекцијски надзор путем републичког урбанистичко-грађевинског инспектора.

Урбанистичко-грађевински инспектори у вршењу инспекцијског надзора имају права и дужности утврђене Законом о државној управи и овим законом.

Члан 135.

Републички урбанистичко-грађевински инспектор врши послове инспекцијског надзора и над:

1. грађењем објекта за које урбанистичку сагласност, односно одобрење за грађење издаје Министарство;

2. остваривањем и спровођењем просторног плана Републике;

3. спровођењем прописа о заштити животне средине на заптићеним подручјима и објектима за које урбанистичку сагласност и одобрење за грађење издаје Министарство.

Повјерава се општини вршење инспекцијског надзора над изградњом објекта, односно извођењем радова за које је општина издала одобрење за грађење.

Члан 136.

За републичког урбанистичко-грађевинског инспектора може бити постављен дипломирани инжењер грађевинарства или архитектуре са овлашћењем за израду просторно-планске, односно техничке документације, или са овлашћењем за грађење објекта, односно извођење радова у складу са овим законом.

За општинског урбанистичко-грађевинског инспектора може бити постављен дипломирани инжењер грађевинарства или архитектуре или лице са вишом школском спремом грађевинске или архитектонске струке које има једно од овлашћења из претходног става.

Општински урбанистичко-грађевински инспектор поставља се уз сагласност Министарства.

Члан 137.

Инспектори у вршењу надзора пројеђавају нарочито:

1. да ли је план, односно пропис који се односи на организацију, уређење и коришћење простора израђен или донесен у складу са законом и другим прописима донесеним на основу закона;

2. да ли организација која израђује планове, техничку документацију или гради објекат, односно да ли лица која обављају поједине послове у примјени овог закона, испуњавају прописане услове;

3. да ли је урбанистичка сагласност издата у складу са планом и другим прописаним условима;

4. да ли је одобрење за грађење издато у складу са планом и на прописани начин;

5. да ли се грађевина гради са одобрењем за грађење;

6. да ли се пројектовање врши у складу са урбанистичко-техничким условима;

7. да ли се објекат гради према техничкој документацији на основу које је издато одобрење за грађење и да ли је та документација израђена у складу са прописима;

8. да ли извршени радови на грађевини, односно материјал, опрема и инсталације који се утврђују одговарају прописаним стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета;

9. да ли је извођач радова предузео мјере за безбедност објекта, сусједних објеката, саобраћаја, околине и заштиту животне средине, односно да ли на објекту који се гради или је изграђен постоје недостаци који угрожавају безбедност његовог коришћења и околине;

10. да ли извођач радова води књигу инспекција и грађевински дневник на прописан начин;

11. да ли се у току грађења и коришћења објекта врше прописана осматрања и одржавање објекта;

12. да ли је одобрење за употребу објекта издато на прописан начин;

13. да ли грађевина или други објекат због физичке дотрајалости, елементарне непогоде, ратних дејстава или других разлога може и даље да служи својој намјени, односно да ли из истих разлога постоји опасност по живот и здравље људи, саобраћај или околине објекте.

Инспектори обављају и друге послове утврђене законом или прописима донесеним на основу закона.

Члан 138.

У вршењу инспекцијског надзора инспектор има право и дужност својим рјешењем:

1. да нареди да се утврђене неправилности у примјени одредаба овог закона и других прописа донесених на основу закона уклоне у одређеном року;

2. да нареди обуставу израде плана, ако се врши противно одредбама овог закона и другим прописима и ако план ужег подручја није усаглашен са планом ширег подручја, те утврди рок за уклањање неправилности и о томе обавијести скупштину надлежну за доношење плана;

3. да нареди надлежној скупштини, уколико утврди да план или пропис који се односи на организацију, коришћење и уређење простора није израђен у складу са законом, односно да поступак по којем је донесен није спроведен на начин прописан овим законом, да у одређеном року уклони утврђене неправилности, а ако се ове неправилности не уклоне у остављеном року, покрене иницијативу за оцјену законитости ових аката;

4. да нареди надлежном органу, уколико утврди да рјешење о урбанистичкој сагласности није издато на начин прописан овим законом, да у одређеном року ово рјешење усаглаши са прописима, а ако у остављеном року надлежни орган не уклони утврђене неправилности покрене поступак за поништење рјешења о урбанистичкој сагласности по праву надзора;

5. да по праву надзора покрене поступак за укидање одобрења за грађење, ако је одобрење за грађење издато у супротности са законом, односно другим прописом донесеним на основу закона;

6. да нареди обуставу даље изградње грађевина и других објеката која се врши према техничкој документацији на основу које је одобрење издато, док се утврђене неправилности не уклоне у остављеном року;

7. да нареди рушење свих изведенih дијелова објекта, односно радова који су изведени послије доношења рјешења о обустави грађења;

8. да нареди рушење грађевине или њених дијелова, као и других објеката, или уклањање извршених радова и успостављање првобитног стања на терет инвеститора, ако утврди да су грађење, односно радови извршени или се врше без одобрења за грађење, или супротно датом одобрењу, а одобрење за грађење се не може прибавити ни у накнадном року од 60 дана;

9. да нареди рушење објекта који се гради или је изграђен без одобрења за грађење ако је: намјена објекта супротна намјени простора, односно намјени површина утврђеној планом; изграђен на подручју заштитног појаса који је утврђен законом или прописом донесеним на

основу закона; изграђен у складу са утврђеном намјеном простора, односно намјеном површине, али супротно урбанистичко-техничким условима, уколико орган надлежан за утврђивање тих услова претходно не утврди да се ти услови могу прилагодити изграђеном објекту;

10. да нареди обуставу сваке радње која се врши противно позитивним прописима о заштити животне средине, нарочито оним који се односе на заштићена подручја, заптиту тла, воде, ваздуха и урбаног стандарда;

11. да обустави радове ако утврди недостатке или неправилности у техничкој документацији или у грађењу објекта због којих постоји опасност за стабилност самог објекта и сусједних објеката, опасност по живот и здравље људи и за околину;

12. да обустави радове, ако радове изводи извођач који није, у складу са одредбама овог закона, регистрован за грађење те врсте грађевина, односно ако радовима рукувади лице које не испуњава прописане услове;

13. да нареди обуставу даље изградње грађевине и других објеката, уколико утврди да материјал, инсталације и опрема који се утврђују, односно извршени радови, не одговарају прописима, стандардима, техничким нормативима и нормама квалитета, а извођач радова ове неправилности не уклони у остављеном року, односно да нареди рушење објекта или дијела објекта ако утврђени недостатци угрожавају безбедност радника на градилишту и безбедност околине;

14. да нареди обуставу радова под пријетњом принудног извршења на терет инвеститора, односно извођача радова, ако утврди да се у току грађења не предузимају мјере за безбедност објекта, саобраћаја, околине и заптите животне средине, а извођач радова у остављеном року није предузео мјере за уклањање утврђених недостатака;

15. да нареди инвеститору, извођачу радова, односно кориснику објекта да уклони све уочене неправилности, уколико утврди да се у току грађења или коришћења објекта не врше прописана осматрања објекта и анализе резултата тих осматрања, а предузеће и друге мјере за које је овлашћен;

16. да обустави, односно забрани пуштање у употребу и употребу грађевине или њеног дијела, ако за њихову употребу није издато одобрење;

17. да забрани коришћење објекта, односно његовог дијела, уколико утврди да се објекат или дио објекта за који је издато одобрење за грађење користи без одобрења за употребу, а инвеститор односно извођач радова у остављеном року не прибави одобрење за употребу;

18. да захтијева од надлежног органа да поништи одобрење за употребу, ако установи да је одобрење издато противно прописима и одговарајућем плану;

19. да предложи Министарству да по праву надзора укине одобрење за употребу објекта или дијела објекта за који није издато одобрење за грађење;

20. да нареди извођење потребних радова, односно да забрани коришћење објекта или дијела објекта, ако утврди да се коришћењем објекта или његовог дијела доводи у опасност живот и здравље људи, безбедност околине или угрожава животна средина;

21. да забрани обављање дјелатности и покрене поступак за брисање из судског регистра дјелатности за које су регистрована предузећа или друга правна лица из члана 119, 120, 121 и 123. овог закона, ако утврди да не испуњавају прописане услове.

Законом и другим прописима донесеним на основу закона инспектор може бити овлашћен и за вршење других послова из области урбанизма, грађевинарства и заптите животне средине.

Члан 139.

О сваком рјешењу, односно налогу издатом у смислу одредба члана 138. овог закона, инспектор је дужан да

обавијести функционера који руководи органом управе, с тим да може предложити предузимање и других потребних мјера.

Против рјешења општинског урбанистичко-грађевинског инспектора може се изјавити жалба Министарству.

Жалба не одлаже извршење рјешења инспектора.

Орган управе чији је инспектор донио рјешење може, на образложен приједлог жалилаца, одложити извршење рјешења ако жалилац учини вјероватним да би усљед извршења мјера наређених рјешењем наступила знатна материјална штета која се на други начин не може уклонити, уколико се одлагање не противи јавном интересу.

Члан 140.

Поступак за обустављање дјелатности којом може бити или је проузроковано угрожавање животне средине или спровођење плана, као и уклањање већ насталих штетних последица, дужан је да покрене по службеној дужности и надлежни орган управе, као и служба заптите, чим сазнају за такву дјелатност.

Члан 141.

Вршење надзора над примјеном одредаба овог закона које се односе на израду и доношење плана, као и одредаба које се односе на носиоца израде плана, спада у искључиву надлежност Министарства.

IX - КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Кривична дјела

Члан 142.

Одговорно лице у органу управе које изда одобрење за грађење без претходно прибављене урбанистичке сагласности, или извршene контроле техничке документације, или на основу техничке документације коју је израдило предузеће или друго правно лице које не посједује одговарајуће овлашћење, или без претходно пријешених имовинско-правних односа, казниће се за кривично дјело затвором до двије године.

Члан 143.

Физичко лице као инвеститор, или одговорно лице у предузећу или другом правном лицу које је инвеститор, грађевине која се гради без одобрења за грађење, казниће се за кривично дјело затвором до двије године.

Одговорно лице у предузећу или другом правном лицу које изводи радове без прописаног овлашћења или претходно прибављеног одобрења за грађење, казниће се за кривично дјело затвором до једне године.

Предузећу или другом правном лицу из става 2. овог члана изрећи ће се и заптитна мјера забране вршења дјелатности у периоду од једне до три године.

Члан 144.

Физичко лице као инвеститор, или одговорно лице у предузећу или другом правном лицу које је инвеститор, а које самовољно изврши приклучење грађевине, која се гради или је изграђена без одобрења за грађење, на инсталације комуналне и друге инфраструктуре (водовод, канализација, електровод, топловод, вреловод, гасовод, ТТ водови, јавни пут и др.), казниће се затвором до једне године.

Одговорно лице у предузећу или другом правном лицу које дозволи приклучење грађевине, која се гради или је изграђена без одобрења за грађење, на инсталације комуналне и друге инфраструктуре (водовод, канализација, електровод, топловод, вреловод, гасовод, ТТ водови, јавни пут и др.), казниће се затвором до једне године.

2. Прекрипаји

Члан 145.

Новчаном казном у износу од 500 до 1.500 конверт-ибилних марака казниће се за прекрипај одговорно лице у органу управе ако:

1. израду просторно-планске документације повјери предузећу или другом правном лицу које не испуњава прописане услове (члан 119.);

2. изда урбанистичку сагласност, одобрење за грађење или одобрење за употребу противно прописима (чл. 31., 70. и 107.);

3. носиоцу припреме, односно израде плана на његов захтјев, уз накнаду стварних трошкова, не достави податке којим располаже, а који су неопходни за израду плана (члан 57.);

4. контролу техничке документације повјери предузећу или другом правном лицу које не испуњава прописане услове (члан 87.);

5. не чува техничку документацију (члан 88.);

6. не прикупља, не сређује, или не обрађује документацију у складу са прописима (чл. 127. и 128.);

7. документацију и податке не доставља одговарајућој служби за документацију (члан 129.);

8. без оправданог разлога не изда урбанистичку сагласност, односно одобрење за грађење или одобрење за употребу, у прописаним роковима.

Члан 146.

Новчаном казном у износу од 10.000 до 15.000 конвертибилних марака казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице, као инвеститор, ако:

1. израду техничке документације повјери предузећу или другом правном лицу које не испуњава прописане услове (члан 120.);

2. повјери изградњу грађевине предузећу односно другом правном лицу које не испуњава прописане услове (члан 123.);

3. не обезбиједи вршење стручног надзора над грађењем објекта (члан 104.);

4. отичное користити грађевину, односно стави грађевину у погон, без претходно прибављеног одобрења за употребу (члан 105.);

5. настави са коришћењем грађевине и након доношења рјешења о забрани коришћења (члан 138.);

6. настави или омогући извођење радова на грађевини након доношења рјешења о обустави грађења (члан 138.).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу новчаном казном у износу од 500 до 1.500 конвертибилних марака.

Члан 147.

Новчаном казном у износу од 10.000 до 15.000 конвертибилних марака казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице које израђује просторно-планску, односно техничку документацију ако:

1. не испуњава прописане услове (члан 119., 120. и 121.);

2. израду техничке документације повјери лицу које је учествовало у утврђивању елемената урбанистичке сагласности или лицу које врши надзор над примјесном одредабом овог закона (члан 84.);

3. израђује просторно-планску документацију супротно закону и другим прописима;

4. израђује техничку документацију супротно прописаним урбанистичко-техничким условима и другим прописима;

5. послове одговорног пројектанта повјери лицу које не испуњава прописане услове (члан 85.);

6. врши контролу техничке документације, а не испуњава прописане услове (члан 87.).

За прекршај из става 1. овог члана, поред новчане казне, предузећу или другом правном лицу изрећи ће се и запититна мјера забране вршења дјелатности у периоду од шест мјесеци до три године.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу новчаном казном у износу од 500 до 1.500 конвертибилних марака.

Члан 148.

Новчаном казном у износу од 10.000 до 15.000 конвертибилних марака казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице, као извођач радова, ако:

1. не изводи радове у складу са техничком документацијом на основу које је издато одобрење за грађење, техничким мјерама, прописима, нормативима и стандардима који важе за грађење односне врсте грађевина (члан 101. тачка а.);

2. не утврђује материјал и елементе који одговарају стандардима, односно ако инвеститору, лицу које врши стручни надзор и овлашћеном инспектору не стави на увид сву документацију о квалитету извршених радова, утврђеног материјала, инсталација, опреме и др. (члан 101. тачка б.);

3. не обезбиједи сигурност грађевине, односно градилишта, лица која се налазе на градилишту, пролазника, сусједних грађевина, као и несметано одвијање саобраћаја (члан 101. тачка в.);

4. не води грађевински дневник и књигу инспекција (члан 101. тачка г.);

5. не обезбиједи мјерење и геодетско осматрање попуштања тла и објекта у току грађења (члан 101. тачка д.);

6. не обавијести надлежну службу заштите, односно орган управе, када у току грађења или извођења других радова нађиће на грађевине које могу имати обиљежје природног или културно-историјског наслеђа, односно ријеткости, и не предузме прописане мјере заштите налазишта (члан 101. тачка ђ.);

7. писмено не упозори инвеститора, орган који је издао одобрење за грађење и надлежну инспекцију о недостацима у техничкој документацији и о наступању непредвиђених околности које су од утицаја на извођење радова и примјену техничке документације (члан 101. тачка е.);

8. не обезбиједи грађевину, односно градилиште и околину у случају прекида радова (члан 101. тачка ж.);

9. изводи грађевинске радове без прописаног овлашћења (члан 123.);

10. настави са извођењем радова након доношења рјешења о обустави грађења (члан 138.);

11. врши припремне радове за изградњу грађевине без претходног одобрења за грађење (члан 91.);

12. гради грађевину, а писменим актом не одреди одговорног руководиоца градње, или за одговорног руководиоца градње одреди лице које не посједује прописано овлашћење (члан 100.);

13. не пријави у прописаном року дан почетка радова на грађењу грађевине, односно извођење припремних радова (члан 102.);

14. прије почетка грађења грађевине не обезбиједи исколнавање грађевине (члан 103.);

15. користи сусједно земљиште и/или јавне површине за потребе градилишта без ваљаног правног основа;

16. не рапчиши и не уреди градилиште и непосредну околину по завршетку градње;

17. на градилишту нема прописану документацију.

За прекршај из става 1. овог члана, поред новчане казне, предузећу или другом правном лицу изрећи ће се и запититна мјера забране вршења дјелатности у периоду од шест мјесеци до три године.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у предузећу или другом правном лицу новчаном казном у износу од 500 до 1.500 конвертибилних марака, осим одговорног лица за кривично дјело из члана 143. став 2.

Члан 149.

Новчаном казном у износу од 500 до 1.500 конверт-ибилних марака или казном затвора до 30 дана казниће се за прекраја грађанин ако:

1. омогући или настави са извођењем радова након доношења рјешења о њиховом обустављању (члан 138.);
2. омогући или настави са коришћењем грађевине након доношења рјешења о забрани њеног коришћења (члан 138.);
3. прије почетка грађења грађевине не обезбиједи искључавање грађевине (члан 103. став 1.);

4. не обавијести надлежну службу запшите, односно орган управе, када у току грађења или извођења других радова најиће на грађевине које могу имати обиљежје природног или културно-историјског наслеђа, односно ријеткости, и не предузме прописане мјере запшите налазишта (члан 101. тачка ђ.);

5. користи сусједно земљиште и/или јавне површине за потребе градилишта без ваљаног правног основа.

X - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ**Члан 150.**

Република је дужна да донесе просторни план из члана 35. овог закона до 2004. године, а градови и општине просторне и урбанистичке планове до 2005. године.

Изузетно од одредаба из претходног става, планови из члана 35. тачка г. овог закона доносиће се у роковима које одреди министар надлежан за послове урбанизма и грађења, односно надлежна општинска скупштина.

Члан 151.

Просторни планови, изузев Просторног плана Републике Српске, и урбанистички планови, донесени до ступања на снагу овог закона, сматрају се просторним, односно урбанистичким плановима у смислу овог закона, под условом да нису наступиле битне околности које захтијевају њихову суштинску изменјену, односно допуну и усаглашавање са одредбама прописаним овим законом.

Урбанистички редови, донесени до ступања на снагу овог закона, сматрају се урбанистичким односно регулационим плановима у смислу овог закона, уколико се ускладе са законом.

Регулациони планови и урбанистички пројекти донесени до дана ступања на снагу овог закона сматрају се регулационим плановима, односно урбанистичким пројектима у складу са овим законом.

Члан 152.

Припрема и доношење планова и других општих аката који се односе на планирање и уређење простора, започети прије ступања на снагу овог закона, наставиће се по одредбама овог закона.

Члан 153.

До доношења просторних и урбанистичких планова, општинске скупштине ће изградњу објекта и уређење простора регулисати посебном одлуком у складу са законом.

До усаглашавања просторних и урбанистичких планова изградња објекта и уређење простора ће се вршити на основу тих планова, у случајевима где ови планови чине основ за издавање урбанистичке сагласности.

Члан 154.

Министарство ће у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона донијети подзаконске акте о:

1. садржају планова (члан 34.),
2. садржају, начину припреме и контроли техничке документације (члан 82. став 3. и члан 87.),
3. нострификацији техничке документације (члан 84.),
4. полагању стручног испита (члан 125. став 3.).

5. легитимацији урбанистичко-грађевинског инспектора,

6. вођењу књиге инспекција и грађевинског дневника (члан 101.),

7. вршењу стручног надзора у току изградње грађевина (члан 104.),

8. вршењу техничког прегледа грађевина и издавању одобрења за употребу (члан 115.),

9. општим правилима урбанистичке регулације и парцелације,

10. чувању и коришћењу података и документације (члан 130.),

11. условима за планирање и пројектовање грађевина за несметано кретање дјеце и особа са умањеним тјелесним способностима,

12. условима за изградњу бензинских станица уз регионалне, магистралне и ауто путеве,

13. обрасцима управних аката који се доносе по овом закону,

14. техничким нормативима за темељење грађевина,

15. техничким мјерама и условима за извођење истражних радова за грађевине из надлежности Министарства,

16. техничко-технолошкој опремљености и потребном броју радника за добијање овлашћења за грађење (члан 123.),

17. садржају и начину доношења одлуке о изградњи објекта и уређењу простора (члан 153. став 1.).

Министарство или други државни органи ће по потреби доносити и друге прописе из области уређења простора.

До доношења прописа из става 1. овог члана примјењиваће се прописи донесени на основу Закона о просторном уређењу ("Службени лист СР БиХ", број 9/87-пречишћени текст).

Члан 155.

Општине и градови обавезни су да одлуку из члана 92. став 4. донесу у року од шест мјесеци од ступања на снагу Закона о изједначавању и допунама Закона о уређењу простора ("Службени гласник Републике Српске", број 53/02).

Одлуком из става 1. одредиће се рок за подношење захтјева за накнадно издавање рјешења о одобрењу грађења, односно рјешења о привременом задржавању грађевина изграђених без одобрења за грађење, који не може бити дужи од шест мјесеци од дана ступања на снагу одлуке.

Одлуком из става 1. одредиће се да се постојање бесправно изграђене грађевине утврђује искључиво аерофотограметријским снимком, који је општина, односно град, дужна да обезбиједи прије доношења одлуке из става 1.

Рјешењем о привременом задржавању бесправно изграђене грађевине, у смислу става 2, одредиће се да се бесправно изграђена грађевина привремено задржава, најдуже до коначности рјешења о урбанистичкој сагласности за изградњу грађевине или за друге радове ради привођења земљишта трајној намјени одређеној одговарајућим планским документом.

Рјешењем из претходног става одредиће се да се за привремено задржану грађевину укидају ограничења из члана 92. став 1, осим ограничења која се односе на накнаду у случају уклањања грађевине.

Одлуком из става 1. одредиће се услови под којима се изградња грађевине, започета без одобрења за грађење до дана снимања аерофотограметријског снимка из става 3, може се завршити, и тако изграђена грађевина привремено задржати у смислу става 4.

За бесправно изграђене или започете грађевине, за које власник не поднесе захтјев за накнадно издавање

рјешења о одобрењу грађења, односно рјешења о привременом задржавању, до рока одређеног одлуком из ст. 1. и 2, или тај захтјев буде правоснажно одбијен, као и за грађевине започете без одобрења за грађење послиje дана снимања аерофотограметријског снимка из става 3, донијеће се рјешење о рушењу грађевине по члану 138. тачка 8, односно 9. овог закона.

Одлуком из става 1. одредиће се висина, рокови и начин плаћања накнада за потребе легализације, односно привременог задржавања грађевина по основу уређивања, прибављања и коришћења грађевинског земљишта.

Члан 156.

Предузећа и друга правна лица регистрована за израду просторно-планске документације, техничке документације као и грађења објекта и извођење радова дужна су се у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу Закона о уређењу простора ("Службени гласник Републике Српске", број 19/96) обратити Министарству ради добијања рјешења о испуњености услова за обављање дјелатности за коју су регистрована.

Члан 157.

Предузећа и друга правна лица чија рјешења о испуњености услова за рад нису усаглашена са одредбама Закона о уређењу простора, дужна су у року од 60 дана од дана ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о уређењу простора ("Службени гласник Републике Српске", број 10/98) поднијети захтјев Министарству, ради усаглашавања издатих рјешења.

По истеку рока из става 1. овог члана, министар ће ставити ван снаге рјешења која нису усаглашена са Законом о уређењу простора.

Члан 158.

Предузећа и друга правна лица која имају рјешења о испуњености услова за израду планова (члан 119.), израду техничке документације (чл. 120. и 121.) и за грађење објекта, односно извођење радова (члан 123.) и одговарајуће лиценце, обавезна су да у року од шест мјесеци од ступања на снагу Закона о измјенама и допунама Закона о уређењу простора ("Службени гласник Републике Српске", број 53/02) поднесу Министарству доказе о испуњавању услова из чл. 119, 120, 121. и 123. и захтјев за издавање нових рјешења и лиценци.

Предузећима и другим правним лицима која не поднесу доказе и захтјев по ставу 1. рјешењем Министарства укинуће се ранија рјешења и лиценце наредним даном по истеку рока из става 1.

Предузећима и другим правним лицима чији се захтјев за издавање новог рјешења и лиценце рјешењем Министарства одбије због неиспуњавања утврђених услова, укинуће се ранија рјешења и лиценце даном коначности рјешења Министарства о одбијању тог захтјева.

Члан 159.

Поступак покренут пред надлежним органом до дана ступања на снагу Закона о уређењу простора ("Службени гласник Републике Српске", број 19/96) окончаће се по одредбама закона који је био на снази у вријеме покретања поступка.

Члан 160.

Даном ступања на снагу Закона о уређењу простора ("Службени гласник Републике Српске", број 19/96) престаје да важи Закон о просторном уређењу ("Службени лист СР БиХ", бр. 9/87, 23/88, 24/89, 10/90, 14/90, 15/90 и 14/91).

Пореска управа Републике Српске

СПИСАК

ПРЕДУЗЕЋА КОЈИМА ЈЕ ИЗДАТА ПОТВРДА О ОДЈАВИ РЕГИСТРАЦИЈЕ

Р.бр.	ЈИБ	Порески обvezник	Овлашћено лице
1.	4400061330006	Српска православна црквена општина С. Брод	Јово Бановић
2.	4400165540002	Српска православна црквена општина	Драган Каиновић, Радојица Ђетковић
3.	4400239410017	ДОО "Vuks-Company" ПЈ	Дејан Вукић
4.	4400247940033	ДОО "Беопром-076" ПЈ	Божо Токановић, Саша Лазаревић
5.	4400266490014	ДОО "Вулис"	Раденко Радовић
6.	4400311110023	ДОО "АгроРумих" ПЈ	Борје Микић
7.	4400359580030	АД "Дистрибутивни центар" ПЈ	Марковић Горан
8.	4400359660068	ДОО "Примус" ПЈ	Милан Зеленовић
9.	4400374030046	ДОО "Агромикс" ПЈ бр.5	Васо Драгичевић
10.	4400391390021	ДОО "Украсни камен" ПЈ	Саша Чичић
11.	4400397670018	ДОО "Textil D" ПЈ	Драган Павловић
12.	4400413380025	ДОО "Херба комерџ"-ПЈ малопродаја	Драган Василић
13.	4400438450001	ДОО "Тимко"	Томо Куреш
14.	4400440270061	ДОО "Драгуљ" ПЈ	Љубо Мајстрић
15.	4400447520012	ДОО "Ерг"	Милан Јовановић
16.	4400597090008	ПП "Марк"	Раденко Космајац
17.	4400706300000	ПП "Медиа-Цо"	Бранко, Младен, Рајко Латиновић
18.	4400862690039	ДОО "Неопланта-крајина" ПЈ	Мудрић Раде
19.	4400893900007	ОДП "Метал ЗДП"	Бојанић Драгољуб
20.	4400926920084	ДОО "Славија - комерџ"	Вера Зајчин
21.	4400935670015	ОО "СНСД" ПЈ Рудо	Чолаковић Милко
22.	4400935670112	ОО "СНСД" ПЈ Билећа	Тунањац Момчило
23.	4400935670163	ОО "СНСД" ПЈ Братунац	Јовановић Драган
24.	4400935670180	ОО "СНСД" ПЈ Власеница	Рајак Лука
25.	4400935670252	ОО "СНСД" ПЈ Бијељина	Деспотовић Pero
26.	4400935670376	ОО "СНСД" ПЈ Рибник	Ђукић Дрена
27.	4400935670406	ОО "СНСД" ПЈ Дрвар	Кунић Велимир
28.	4401047800012	ДОО "Фортуна-поммерџ" ПЈ	Милан Вилић

29.	4401217570025	ДОО "Зу-Корс" ПЈ	Момир Спасојевић
30.	4401217570041	ДОО "Зу-Корс" ПЈ	Момир Спасојевић
31.	4401224350057	АД "Рибњак" ПЈ	Томушиловић Борко
32.	4401224350073	АД "Рибњак" ПЈ	Дујановић Весна
33.	4401227880006	ДОО "БИЖ"	Живојин Крајишник
34.	4401240390123	ДОО "Новковић" ПЈ	Раде, Дубравка Новковић
35.	4401282550015	ДОО "Момчиловић-студио М" ПЈ	Сњежана Момчиловић
36.	4401392220053	ДОО "Бовел" ПЈ	Вељко Бокић, Галина Бокић
37.	4401392220070	ДОО "Бовел" ПЈ	Вељко Бокић, Галина Бокић
38.	4401540940010	ДОО "Полис" ПЈ	Веселин Јовановић
39.	4500336270003	СУР "Пинк"	Хањек Митра
40.	4500351230000	СТР "Тесла"	Дамјан Недић
41.	4500356110002	СЗР Кр.Салон "Хелена"	Миленко Ђелић
42.	4500356890008	Забавне игре "Таск"	Ратко Симић
43.	4500362600003	СТР "Пинокио"	Љубинка Пеулић
44.	4500362780001	СЗПР "Клас"	Томислав Петковић
45.	4500364720006	Агенција за књиговодствене услуге	Миленко Поповић
46.	4500368630001	СТР "Књижара"	Душан Петровић
47.	4500371930008	СУР "Лалинеа"	Бранка Лазић
48.	4500375920007	СЗТ "Стадион"	Стана Старчевић
49.	4500378600003	СТР "Марко"	Зоран Видовић
50.	4500379080003	СЗР Аутопраона "Циље"	Славиша Цвјетковић
51.	4500379750009	СТР "Мини маркет"	Жарко Вареница
52.	4500386290005	СТР "Ранг"	Гордана Божичковић
53.	4500387690007	"Амин" - цвјећара	Срећко Кнежевић
54.	4500392420000	СТР Бутик "Миневра"	Слађана и Александар Степановић
55.	4500419210002	СТР "Нада"	Нада Скопљак
56.	4500419990008	СТР "Сан"	Лазо Перић
57.	4500421030003	СЗР Фр. салон"Љубица"	Љубица Симић
58.	4500433630006	СУР "Јелен"	Мирјана Петричевић
59.	4500435330000	СТР "M12"	Зоран Милићевић
60.	4500438940003	СТР "Тамара"	Маријан Барукчић
61.	4500444670000	Комисион "Хапиз-стар"	Драган Васиљевић
62.	4500448660009	СТР "Омега"	Анђа Милићевић
63.	4500457650008	Авто-лимарска радња	Јосип Берланда
64.	4500463030003	СТР "Центар"	Мара Митровић
65.	4500464780006	СТР "Цино"	Хазим Цинић
66.	4500468930002	СЗР "Милена"	Ново Љубичић
67.	4500470500003	СТР "Мика"	Мирослав Павловић
68.	4500473260007	СТР "Дара"	Остоја Маричић
69.	4500475470009	Вулканизерска радња	Драгутин Грабовац
70.	4500478570004	СТР "Гавиоли"	Наташа Петковић
71.	4500479460008	СТР "Баци око"	Милене Демоњић
72.	4500481280009	СЗР "Мишел"	Владимир Кушњић
73.	4500482760004	СЗР "Сања"	Младен Плавшић
74.	4500485270008	СЗР "Гел"	Ненад Василић
75.	4500489770005	Auto-taxi	Крсто Илинчић
76.	4500503940008	Тезга на пијаци	Владимир Јосић
77.	4500504670004	Тезга на пијаци	Бранислав Колунџија
78.	4500510050000	Експрес закуска "Сузи"	Раде Сузић
79.	4500510050018	Куна слаткиша и експрес закуска "Сузи"	Раде Сузић
80.	4500548700008	Тезга на пијаци	Марио Радановић
81.	4500567830001	СТР "Клаудија"	Милош Ивановић
82.	4500570620000	СТР "Диор"	Витомир Тошић
83.	4500574450001	СЗР "Грмеч"	Рајко Врачевић
84.	4500582120002	СТР "Монтер"	Момчило Ђукић
85.	4500591540006	СТР "Палма бб"	Милица Кнежевић
86.	4500597580000	СЗР "Мушић"	Ирфан Мушић
87.	4500599360007	Агенција за издавачку дјел. "Сан"	Драгица Ђекић
88.	4500601520009	СЗР "БиС"	Славица Билић
89.	4500603060005	СУР "Треф"	Нада Марковић
90.	4500617100000	СТР "Желька"	Миро Ђосић
91.	4500627670009	CVP "Тинејџер"	Слободанка Милојевић
92.	4500653670009	СЗР "Манагер"	Милан и Новка Марковић
93.	4500655450006	СТР "Нешто"	Ангелина Брстовић
94.	4500657150000	СТР "Бјелић"	Боро и Анка Ђелић
95.	4500660290009	Сервис за расхладне уређаје "Горење"	Славко Поповић
96.	4500667380003	СТР "Ружа"	Ружа Милиновић
97.	4500667970005	СТР "Кадрић"	Мирзет Кадрић

98.	4500669590005	СТР "Зоран"	Боро Николић
99.	4500672970005	СТР "Ведрана"	Стојанка Тривић
100.	4500674590005	СУР "Пријатно"	Миливоје Стојчевић
101.	4500676960004	Агенција за промет некретнина "Зока"	Зоран Јандрић
102.	4500681020001	СЗР "Брацко"	Синиша Благојевић
103.	4500685100000	СЗР "Млин"	Сртемије Милинковић
104.	4500685870000	СУР "Марија"	Здравко Нарин
105.	4500687220029	СУР "Гламоч" ПЈ 2	Смиља Mrђан
106.	4500687570003	СТР "Регулар"	Недељко Софреновић
107.	4500689190003	СТР "Шанер"	Љубица Зелинчевић
108.	4500693620004	СР Видео игара "ПС"	Споменка Костић
109.	4500695240004	Јавни превоз ствари	Шефик Хаџикадунић
110.	4500716930006	СУР "Монаџо"	Душанка Алексић
111.	4500717740006	СТР "Вања"	Душко Васић
112.	4500719100004	СТР "Цицибан"	Нада Томић
113.	4500719280002	СТР "Вис"	Стана Шешлак
114.	4500719440018	СТР "В&Н"	Боро Драгичевић
115.	4500726650001	Салон забавних игара "Џокер"	Дејан Мајсторовић
116.	4500727030007	СУР "Борсалино"	Сретко Перин
117.	4500742180015	СТР "Бане 1"	Јованка Мимић
118.	4500743310001	СГР "Графо-мајевица"	Бошко Мијић
119.	4500745520003	СТР "Mirex"	Томислав Анимовић
120.	4500750870004	СЗР "Опталих"	Зоран Бонић
121.	4500752490012	СЗР "Бенз"	Небојша Ристановић
122.	4500755670003	СТР "Романија"	Божица Новосел
123.	4500757290003	СЗР "Аутоелектричар"	Миље Маринковић
124.	4500761050009	СЗР "Тигар"	Здравко Илић
125.	4500767920005	СТР "Нова трговина"	Славица Суботић
126.	4500770800002	СТР "Првачин"	Јово Каришић
127.	4500780860003	СТР "Бане"	Јока Лазаревић
128.	4500804040002	СТР "Агро сан"	Љубисав Лазаревић
129.	4500807810003	Месарска радња "Бут"	Владан Кулић
130.	4500808460006	Авто-отпад "Мики"	Зорана Ристановић
131.	4500853250004	СУР "Саша"	Видосава Остојић
132.	4500859370001	Козметички салон "Мивес"	Цвијета Димитрић
133.	4500862590004	СУР "Романса"	Верка Јовичић
134.	4500870690000	СТР "Стефани"	Веселинка Бошковић
135.	4500871310006	СУР "Марадона"	Миодраг Мирковић
136.	4500871580003	СТР "Слога"	Стеван Стевановић
137.	4500871580011	СТР "Слога 2"	Стеван Стевановић
138.	4500872980005	СТР "Бисер"	Станимир Савићић
139.	4500873520008	СТР "Миленијум"	Бранислав Крезовић
140.	4500873870009	Стоматолошка амбуланта "ДОК"	Драган Грубачић
141.	4500874410001	СУР "Епкалибур"	Миљан Вукчевић
142.	4500876460006	СУР "Југославија"	Раденко Маџаревић
143.	4500878240003	СТР "Исидора"	Шћепан Лакета, Споменка Лакета
144.	4500878750001	СТР комисион "Кам"	Радинка Дракулић
145.	4500879050003	СТР "Грабовица"	Бранко Муњић
146.	4500881620003	СЗТР "Даки"	Милован Тојчић
147.	4500883240003	Ауто-превозник	Илија Живковић
148.	4500883590004	СТР "Ђовани"	Новица Продановић
149.	4500886260005	СТР "Гага"	Драгица Милаковић
150.	4500888470007	СТР парфимерија "Миленијум"	Љубица Крезовић
151.	4500938320001	СТР "Бојана"	Боривоје Анелсић
152.	4500938320010	СТР "Бојана 2"	Боривоје Анелсић
153.	4500938320028	СТР "Бојана 3"	Боривоје Анелсић
154.	4500939560006	СТР "Блиц"	Зорица Вујадиновић
155.	4500956810008	СТР Амбасдор	Добрена Ступар
156.	4500958780009	СЗР Погребна опрема и служба "Божур"	Миломир Митрић
157.	4500961490003	СЗРП "Тунел"	Чедо Радановић
158.	4500984350004	СТР "Невен"	Раде Обрадовић
159.	4500987530003	СТР "Астерикс"	Ивана Цвјетиновић
160.	4500989070000	СТР "Кедрон"	Томица Стојановић
161.	4500990160004	Спец. интернистичка ординација "Медика"	Душанка Баџановић
162.	4500991130001	СТР и комисион "Ивана 2001"	Ивка Мијатовић
163.	4501001620006	СТР комисион "Виолета-Д"	Раја Максимовић
164.	4501012230005	СЗР "Др Гумико"	Урош Јовићић
165.	4501017110008	СЗР "Гајић Ауто Сервис"	Миливоје Гајић
166.	4501017540002	СТР и комисион "Три МБ"	Мирољуб Ивановић

167.	4501019830008	СТР "Дада"	Стана Стакић
168.	4501022460009	СТР "Сања - Саша"	Сања Ристић
169.	4501022890003	СТР комисион "Шкрћо"	Мирјана Вељанчић
170.	4501025050014	СТР "Tweetz"	Божица Дабић
171.	4501026020003	СЗТР "Негро"	Славиша Јовичић
172.	4501037490001	СТР "Славиша"	Вишња Панић
173.	4501042220004	СЗР "Профил"	Шубарић Мирић Танја
174.	4501044190005	СТР "Дијана"	Славенко Иконић
175.	4501045160002	СУР "Бифе Бета"	Душанка Рашевић
176.	4501056360003	СТР "Формула"	Радан Радовановић
177.	4501056360011	СЗР "Формула"	Радан Радовановић
178.	4501056360020	СТР "Формула"	Радан Радовановић
179.	4501056360038	СТР и комисион "Формула"	Радан Радовановић
180.	4501057500003	СТР комисион "Дар"	Драгица Митровић
181.	4501058650009	СУР Кафе бар "Рикошет"	Славиша Благојевић
182.	4501064110008	СЗР "Ања"	Радмила Керовић
183.	4501067210003	СТР "Ана"	Далиборка Којић
184.	4501068370004	СТР "Готекс"	Драгољуб и Гордана Маринковић
185.	4501070190005	СТР "Јовић Бопшко"	Радинка Јовић
186.	4501093050006	СТР "Елите - С"	Сања Стевановић
187.	4501093560004	Аген. за пружање интелектуалних услуга "Јела"	Јелица Бопшковић
188.	4501094450008	СТР "Бато и сека"	Драган Перић
189.	4501100870006	СТР "Свилен конац" -комисион	Лука Симић
190.	4501220240004	СТР "Пластика Д"	Далиборка Стјепановић
191.	4501264550002	СТР комисион "М и М"	Мирослава Марковић
192.	4501265010001	СТР "Слога"	Мирослав Џувић
193.	4501273110007	СТР комисион "Фердинанд"	Драшко Благојевић
194.	4501276640007	СТР "Младеја"	Радо Ђурђевић
195.	4501278770005	СТР "Александра С"	Биљана Стевановић
196.	4501282700020	СУР "Експрес С.М." ПЈ	Славица Јовичић
197.	4501285550002	СТР и комисион "Лука"	Даница Вујковић
198.	4501285980015	СУР Бифе"Казино"	Слободан Рашинац
199.	4501287760004	СТР и комисион "Гар"	Добрила Ђокановић
200.	4501287840008	СУР Бифе "Буфало"	Милена Липничевић
201.	4501288570004	СТР "Црвени божур"	Будимир Лазић
202.	4501288810013	СЗТР "Еуроголд 2"	Трифковић Нада
203.	4501293570004	СТР и комисион "Макро-П"	Радојка Зарић
204.	4501297300001	СТР комисион "Викторија"	Љиљана Стојић
205.	4501299180003	СТР "Погребна опрема "	Јован Петрић
206.	4501300880006	СУР "Бурегџиница"	Радојка Манојловић
207.	4501304520004	СТР "Дис"	Зоран Митровић
208.	4501309320003	СТР "Драга"	Драган Јосиповић
209.	4501311490005	СТР "Даца С"	Споменка Симић
210.	4501311490013	СТР "Даца С" ПЈ	Споменка Симић
211.	4501311570009	СТР "Мим"	Миленко Радић
212.	4501315480004	СТР "Млађо Бајић"	Цицан Бајић
213.	4501320720005	СТР "Близанци"	Радомир Ђука
214.	4501336300006	СТР комисион "Стил"	Милобран Зорић
215.	4501343930007	СТР "Marinex"	Василија Маринковић
216.	4501345710004	Самостална бурегџијска радња	Радивоје Илић
217.	4501348810000	СТР "Ловац"	Бошко Драгичевић
218.	4501351280003	СТР "Петровић"	Миле Петровић
219.	4501353810000	СТР "Сан"	Миленко Зарић
220.	4501355190009	СТР "Еко"	Ружа Васковић
221.	4501364000000	Ауто-превозник	Горан Ристић
222.	4501373330004	СЗР Радња за израду бетонски елемената	Драгиша Миловановић
223.	4501380620000	Услужна зидарска радња	Мика Којић
224.	4501381350006	СУР "Излет" - кафана	Слободанка Максимовић
225.	4501381600004	СТР "Р. М." - комисион	Александар Радић
226.	4501383300006	СУР Кафе бар"Цасино"	Спасоје Тешановић
227.	4501404660008	Мотел "Аканулко"	Зоран Љубибратић
228.	4501404660016	СУР Мотел "Аканулко"	Зоран Љубибратић
229.	4501405800008	СТР "Гина"	Ангелина Сајловић
230.	4501405980006	Самостални ауто-превозник	Ђорђо Ристић
231.	4501406280008	Самостални ауто-превозник Васо Пејкић	Васо Пејкић
232.	4501415270007	Ауто-превозник Милан Иличић	Милан Иличић
233.	4501425580004	Ауто-превозник	Петар Илишковић
234.	4501430400006	СТР "Тргопројект"	Миленко Угљешин
235.	4501433760003	СУР "Младост"	Мићо Дејић

236.	4501433760020	СЗР "Младост"	Мибо Ђејин
237.	4501442240004	СТР "Маркет 1"	Ђорђе Бурић
238.	4501442240039	СТР "Маркет 2"	Ђорђе Бурић
239.	4501444370002	СУР "Александрија"	Ненад Ђурђевић
240.	4501445930001	Авто-превозник	Милош Вуксановић
241.	4501448870000	СЗР "Game shop"	Жељко Игњатовић
242.	4501455220002	СТР "Jazz cafe"	Марија Ђорђевић
243.	4501462860009	Тезга на пијаци	Савка Зрнић
244.	4501466420011	СУР Грил "Наис-2" ПЈ	Драган Стојковић
245.	4501467150000	Фризерски салон "Јелена"	Јока Јовановић
246.	4501510180007	СТР "Голф-Авто"	Гордана Мучибабић
247.	4501515730005	СТР "Мира"	Младен Кокопаш
248.	4501523910004	Киоск "Вир"	Радина Ракић
249.	4501527230008	СЗР "Виклерџ"	Младен Јокић
250.	4501539910004	Тезга на пијаци	Драгојла Јоксимовић
251.	4501554390009	СУР "Грил-Сунце"	Санфила Прибиловић
252.	4501555200003	СЗР "Столар"	Срђан Стојановић
253.	4501556170006	СЗР "Оптика"	Велимир Гитовић
254.	4501637680009	СТР "Дани"	Зорка Матић
255.	4501637840006	СТР "Дамјан"	Неђо Ђирић
256.	4501641870009	СТР "Томић"	Стојан Томић
257.	4501643810003	СТР "ЦГ-Тробок"	Чедо Тробок
258.	4501685060004	А.за Рачуноводствене послове "Агенда"	Рада Ђеремијић
259.	4501702500005	СТР "Жана"	Милене Анић
260.	4501716470001	СТР "Бојана Р"	Веселинко Ристић
261.	4501746620008	СТР "Јавор"	Предраг Палачковић
262.	4501752190007	СТР "Сепонд-ханд"	Никодин Стојановић
263.	4501758550005	СТР "Услуга 1"	Свето Симић
264.	4501758550013	СТР "Услуга"	Свето Симић
265.	4501758550021	СТР "Услуга " П.Ј.	Свето Симић
266.	4501758800001	СТР "МГ- Маркет"	Милан Миковица
267.	4501769160004	СР за припрем. заб. игара "Сони клуб зема"	Милана Мемедовић
268.	4501782420007	Трговина на мало "Боки"	Драгенко Вукојичић
269.	4501800770002	ССР "Шљеме"	Драго Ђорђа
270.	4501820290007	СУР "Шумиће"	Радослав Ђелановић
271.	4501820290015	Шлеп-служба "Тројка"	Радослав Ђелановић
272.	4501820290031	Авто-школа "Тројка"	Радослав Ђелановић
273.	4501821260004	СУР "Бифе Пиле"	Славко Витомир
274.	4501821850006	СТР "Фауна"	Драго Тодоровић
275.	4501834160017	СТР "Мостина"	Миломир Батуран
276.	4501839470006	Самос. угост. радња Кафана и Днко Бар "Мг"	Раденко Грабовица
277.	4501840050029	СТР "Био-Мио" ПЈ	Миленко Топић
278.	4501850100008	СУР "Белини Бар"	Мирослав Средић
279.	4501860240002	СУР "Лав"	Драган Јадранка Комосар, Пауковић
280.	4501861640004	СУР "Кафе бар"	Драган Ивановић
281.	4501872250003	СУР Кафе посластич. "Круна"	Чедо Росић
282.	4501880190010	СУР "Жельо"	Бранко Пилиповић
283.	4501881830004	СЗТР "А.Д.С."	Ајка Сарајлић
284.	4501884690009	Салон забавних игара "Сега Видео Гаме"	Весна Ритан
285.	4501884690017	СТР бутик "Марционе-шоп"	Весна Ритан
286.	4501890070004	СТР "Кинг"	Милица Татић
287.	4501890070012	СТР "Кинг-2" ПЈ	Милица Татић
288.	4501892520007	СТР "Жана"	Милорад Јајин, Јајин Ђалибор
289.	4501893840005	СУР Бифе "Маестра"	Милорад Кондин
290.	4501894060003	СУР "Астријд"	Мухамед Хабибовић
291.	4501902770007	СУР Кафе бар	Горан Драгојевић
292.	4501909270000	Књиговодс. услуге "Универзум"	Свјетлана Кесар
293.	4501926950006	СУР "Д&Д"	Миље Качавенда
294.	4501927410005	Самос.покретна продав. "4Д"	Миросавка Зјелар, Санја Средић
295.	4501951980009	СТР "Бране"	Бранислав Тодоран
296.	4501966400009	Грил за брзу припрему хране "3Д"	Ангелина Алексић
297.	4501966400017	СУР "Кастел" ПЈ	Ангелина Алексић
298.	4501966740004	СУР "Кисс"	Сања Бајић
299.	4501970930004	СТР "Колумбија"	Здравко Ритан
300.	4501970930012	СТР "Колумбија 3"	Здравко Ритан
301.	4501970930039	СТР "Колумбија 1"	Здравко Ритан
302.	4501981380006	СУР Бифе "Нин"	Маринко Врањеш
303.	4501985370005	СТР "Глобус"	Сњежана Зец
304.	4501997110009	С. покретна продавница "Поткозарје"	Мајда Лукић

305.	4502060840008	Авто-превозник	Драгољуб Мильјатовић
306.	4502081500002	Авто-праона "Уна"	Милорад Кондић
307.	4502097330000	Зидарско тесарски радови	Томислав Ђурђевић
308.	4502102600002	СЗР "Маја"	Мира Радишћ
309.	4502102940008	СТР "А & М"	Весна Ункић
310.	4502104560008	СТР "ЛС"	Славенка Умићевић
311.	4502110960000	Грил "Нада"	Перо Ољача
312.	4502130130003	Пицерија "Амадеус"	Душан Шуцица
313.	4502132000000	СЗР "Тања"	Тања Шурлан
314.	4502138030008	Амбуланта "Биос"	Оливера Ступар
315.	4502142140012	СУР "Ничија земља"	Миленко Ђулибрк
316.	4502158650002	СУР "Зид"	Драган Шапоња
317.	4502234850008	Књиговодствени биро "Узор"	Радојка Станић
318.	4502242520009	СТР "Женеса"	Недељко Ђирић
319.	4502252320008	СУР "Олио"	Зоран Пасарин
320.	4502269480009	СОД "Омега"	Тријун Мандић
321.	4502271380003	СЗР "Старчевица"	Рачић Љубиша
322.	4502271460007	СЗР "Картонажа 4М"	Велимир Милаковић
323.	4502279520017	СТР "Мир" ПЈ	Милица Јовичић
324.	4502289750002	СТР "Цвјећара Маслачак"	Михајло Давидовић
325.	4502292620039	СТР "Треф" ПЈ	Борислав Станојловић
326.	4502297420003	СТР "Зока"	Зоран Десавчић
327.	4502303410007	СТР "Ананас"	Љелосава Бунић
328.	4502312910004	СТР "Лотос"	Ратко Дујаковић
329.	4502320420008	СТР "Невен"	Драгана Смиљић
330.	4502323520003	СТР "Енцо"	Енс Опардија
331.	4502326890006	СТР "Боксер"	Љиљана Росић
332.	4502326970018	СТР "Ела" ПЈ	Зоран Васојевић
333.	4502339010005	СУР "Код Лазе"	Слада Шешић
334.	4502350920013	СЗТР "Драгана" ПЈ	Биљана Поповић
335.	4502355560007	СТР "Електроник шоп"	Мирко Маркотић
336.	4502355560015	СТР "Електроник шоп" ПЈ	Мирко Маркотић
337.	4502356610008	СТР "Пилком"	Мира Бијелић
338.	4502363660002	СТР "Љиља"	Душан Шљивар
339.	4502364630000	СТР "Дијана"	Дијана Бојић
340.	4502366500006	СУР "Круна"	Симо Мандић
341.	4502368620009	СУР "Мадера"	Драган Радаковић
342.	4502407380002	СЗР "Вoom"	Мирјана Бубић
343.	4502415720009	СР "СБС"	Бранивој Свитлица
344.	4502420480008	Авто-механичар	Михајло Кањуга
345.	4502424470007	Мото Сервис Злаја	Златко Вукоман
346.	4502433620003	СТР "Траписти"	Милан Остојић
347.	4502440750001	ФС "Наташа"	Жељко Јањетовић
348.	4502441130007	ЈПС	Горан Шушњар
349.	4502449620003	СЗР "Бриљантин"	Милица Црнајдак
350.	4502475110005	СТР "Девон"	Драгана Данојевић
351.	4502475110013	СЗР "Мирјана"	Драгана Данојевић
352.	4502711450009	СТР "Вис"	Саша Лукајић
353.	4502713400009	СР "Мастерс"	Роберт Павлук
354.	4502723200008	Авто-превозник	Милорад Шипка
355.	4502729070009	СТР "Беж"	Жарко Берић
356.	4502780000007	Тезга на пијаци	Ненад Каурин
357.	4502782120000	Тезга на пијаци	Ана Шифорија
358.	4502808020009	СУР "Apple"	Мирослав Ђосић
359.	4502830540008	СТР "Пепељуга"	Драгица Матура
360.	4502882000001	СТР "Бојана"	Мирко Боснић
361.	4502894600012	СТР Комисион "Кобра"	Бранкица Лукић
362.	4502967680001	СУР Кафе бар "Панчос"	Звјездан Панић
363.	4502972170003	СУР "Бахтијаревић"	Аднан Бахтијаревић
364.	4502980780007	СЗР Обућарска радња	Остоја Ивановић
365.	4502994220004	Самост. покретна тргов. радња "Тезга"	Свјетлана Врачар
366.	4503000560002	СТР "Бамби"	Жељко Топић
367.	4503004800008	СВР "Слај"	Марица Шодоловић
368.	4503025470008	Књиговодствени сервис "Неђо"	Недељко Панић
369.	4503026520009	СТР "Стил"	Недељко Тешић
370.	4503074090008	Аутопревозник	Стојан Живковић
371.	4503085020001	Агенција за маркетинг "Time"	Зоран Арсић
372.	4503091260014	СТР "Николас"	Мићо Кршић
373.	4503097030002	СТР "9 Југовића"	Деспот Субић

374.	4503108170006	СТР "Шанел"	Жанела Штрабац
375.	4503113920005	СТР "Делта"	Деснот Илибашин
376.	4503129500006	СЗФР "Хуго"	Мира Вученовић
377.	4503134760008	СТР "Превиле"	Мирјана Малић
378.	4503141890006	СУР "Мики"	Милица Девура
379.	4503198060000	СТР "Нина"	Јагода Њежић
380.	4503217030001	СТР "Кнелс"	Ненад Бурић
381.	4503217970004	СЗР "Инсталатер"	Мирко Поповић
382.	4503221140008	Центар за стране језике "Еминент"	Миље Васић
383.	4503232260005	СУР "Тама"	Зоран Ђураш
384.	4503235280015	СТР "Тифани"	Драган Иванковић
385.	4503235280023	СТР "Тифани" - комисион	Драган Иванковић
386.	4503238110005	СУР "Укус"	Борко Алексић
387.	4503242570002	Продајна тезга "Дулс"	Душан Марковић
388.	4503244940001	СТР "Љубић"	Војислав Васић
389.	4503245240003	СУР "Роштиљница Весо"	Веселин Врховац
390.	4503266830005	СТР Црвјена "Тијана"	Марица Караповић
391.	4503269000003	Продајна тезга "Томаш"	Драгана Томаш
392.	4503274850007	Јавни превоз Душко Видић	Душко Видић
393.	4503284490009	СЗР "Наташа"	Наташа Поповић
394.	4503328370006	СТР "Вита"	Дарinka Шепић
395.	4503350890005	СУР "Радост"	Остоја Лајић
396.	4503387540004	Фризерски салон "С"	Марија Симић
397.	4503389670029	СТР "Мјешивите робе"	Миљивоје Лазић
398.	4503395560006	СТР "Жена"	Саво Ђурић
399.	4503397930005	СБ Апотека "Матија Пауновски"	Душан Анђелић
400.	4503401550000	СУР "Ђеско"	Недо Ђакић
401.	4503402870008	СТР "Симекс Комерџ"	Симо Николић
402.	4503402870016	СТР "Симекс Комерџ" ПЈ	Симо Николић
403.	4503402870024	СТР "Симекс Комерџ" ПЈ	Симо Николић
404.	4503402870032	СТР "Сименкс Комерџ"	Симо Николић
405.	4503420770002	СЗР "Вршење сјече Дрвета"	Ранко Мишић
406.	4503438980004	СТР "Донкафе"	Бојана Маринковић
407.	4503450680008	Кафе бар "Камен"	Ристо Миловановић
408.	4503456960002	СТР "Злата"	Зоран Бабић
409.	4503467650005	СЗР "Џо"- салон забавних игара	Весо Мартиновић
410.	4503480830004	СУР "Батлија"	Чедо Милојевић
411.	4503481300009	СЗР "Радић"	Десимир Радић
412.	4503496080005	СТР "Парк"	Вукан Драгојевић
413.	4503499000002	СТР "Јошавка Горња"	Војислав Јевђенић
414.	4503501770007	СТР "Санд"	Станислав Гаврановић
415.	4503502230006	СЗР "Гербер"	Радислав Поповић
416.	4503509240007	СТР "Подгорка"	Чедо Јовичић
417.	4503510170004	СТР "Галеб"	Ранко Товиловић
418.	4503510410005	СУР "Жак"	Мирсајд Калаковић
419.	4503511490002	СУР "Калипсо"	Драган Маглов
420.	4503512200008	СТР "Ана"	Живко Јунгих
421.	4503514590008	СЗР "Липа"	Слободан Бабић
422.	4503515210004	СТР "Центар"	Дијана Савић
423.	4503516290001	СТР "Томба"	Михајло Гајић
424.	4503518070009	Микро Клима	Живко Ђакић
425.	4503518820008	СТР "Томић"	Радмила Томић
426.	4503521020004	СТР "Штрбе"	Славка Рајилић
427.	4503534780008	Аг. за вођење пословних књига	Драгана, Коса Скендерија, Ђакић
428.	4503589330001	СУР "ММ"	Раденко Куќрика
429.	4503592710001	СТР "Бањани"	Радослав Конопривић
430.	4503594840000	СТР "Петрово поље"	Зоран Влаковић
431.	4503596030005	СТР "Камени мост"	Плана Плажин
432.	4503601720007	СТР "Од звона до звона"	Милорад Стевовић
433.	4503604400003	СТР "Немања"	Славко Сворцана
434.	4503604580001	СТР Комисин "Ђорђе"	Славиша Ратковић
435.	4503604660005	СЗР "Љиља"	Данило Ратковић
436.	4503616080004	СТР "Валерија"	Славенка Анђушић
437.	4503616750000	СТР "Наташа"	Војин Mrђа
438.	4503617560018	СЗР Забавни салон "Магнет"	Светислав Радовановић
439.	4503617640003	СТР "Зубчанка"	Лазар Миладиновић
440.	4503620430001	СТР "Гељев Мост"	Јадранка Мискин
441.	4503622990004	СУР Бифе "Мин"	Недељко Кисин
442.	4503639530007	Пољопривредни производи.	Радослав Бодирога

443.	4503641350008	СЗР "Печат"	Вукашин Томашевић
444.	4503643990004	СТР "Избор"	Биљана Бошњак
445.	4503664210009	Ауто-превозник	Весељко Цуца
446.	4503665290006	Пољопривредна дјелатност	Горан Мићуновић
447.	4503667150007	СЗР "Фарма свиња"	Мирослав Војновић
448.	4503668470005	СЗР "Сантос"	Милимир Лозо
449.	4503668800005	СТР "Меркур"	Милорад Суџум
450.	4503670370000	СЗР "Мики"	Бојана Милићевић
451.	4503675330006	СУР "Кнежев конак"	Радославка Радовић
452.	4503679670006	СТР "Грачаница"	Милена Кекић
453.	4503686700018	СЗР "Брилијант"	Мирољуб Милошевић
454.	4503689550009	Ауто-превозник	Пушара Весна и Миодраг
455.	4503690130005	Кафе бар "Дерби 2"	Момир Авдаловић
456.	4503693580001	СУР "Оаза"	Ранко Ковачевић
457.	4503699940000	СУР Кафе бар "Алфа"	Слободан Рудан
458.	4503700110008	СЗР Бурекциница "Пчелица Маја"	Неда Лугоња
459.	4503700380005	Фризерски салон "Драгана"	Драгана Круљ
460.	4503701940004	СУР "Кафе- Ресторан"	Божо Турањанин
461.	4503702160002	СТР "Велпром"	Перо Сикимић
462.	4503724990009	Киоск "Апо"	Алекса Ијачић
463.	4503745130018	СТР "Камелеон" ПЈ	Ринко Лаловац
464.	4503768260008	СУР "Анђео"	Мирјана Костић
465.	4503768930003	СТР "Мона"	Божидар Калајџић
466.	4503771300002	СТР "Брест"	Момирка Малиш
467.	4503782840009	СТР "Драгана-М"	Милош Ђајић
468.	4503783900013	Сони клуб "Фаворит"	Милош Владичић
469.	4503793880002	СТР "Промет"	Драгица Срдановић
470.	4503796550003	СЗР "Градина-М"	Ратко Матовић
471.	4503800760000	СЗР "Авро"	Милован Аврам, Слађана Аврам
472.	4503812260002	СУР "Мостина"	Радослав Тадић
473.	4503844890008	Ауто-превозник	Дијаја Бешић
474.	4503860150006	СТР "Љиља"	Љиљана Балабан
475.	4503862870006	СТР "Стогодишњица"	Момчило Ђук
476.	4503864220009	СУР "Лаки стар"	Дарко Пантошић
477.	4503875850004	СЗР "Метал"	Хајрудин Бајрић
478.	4503877630001	СЗР "Електрон"	Сеад Палић
479.	4503883790002	Пољопривредна дјелатност "ПВП"	Ненад Цвијановић
480.	4503884500008	СТР "Сања"	Сања Милановић
481.	4503899280004	СУР "Маестро"	Владо Мајсторовић
482.	4503989350001	СТР "Сан"	Сњежана Вујићић

Број: 01/0601/052-9397/02
9. децембра 2002. године
Бања Лука

Директор,
Милица Бисић, с.р.

Фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске

На основу члана 73. Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник Републике Српске", бр. 32/00, 40/00, 37/01, 32/02, 40/02 и 47/02) и члана 11. тачка 2. Статута Јавног Фонда за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 21/94, 33/97 и 19/98), Управни одбор Фонда за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске на сједници од 5. децембра 2002. године, доноси

ПРАВИЛНИК

О ОЦЈЕЊИВАЊУ РАДНЕ СПОСОБНОСТИ У ПЕНЗИЈСКОМ И ИНВАЛИДСКОМ ОСИГУРАЊУ

I - ОПШТЕ ОДРЕДЕ

Члан 1.

Овим правилником одређују се органи за утврђивање инвалидности осигураника, утврђивање тјелесног општећења, потребе за помоћ и његу другог лица, неспособности за привређивање и неспособности за самосталан живот и рад (у даљем тексту: оцјена радне способности), прописује поступак за рад ових органа и потреб-

ну медицинску и другу документацију за оцјену радне способности, обрасце који се користе у поступку оцјене радне способности и утврђују друга питања од којих зависи остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања по основу извршене оцјене у Фонду за пензијско и инвалидско осигурање Републике Српске (у даљем тексту: Фонд).

Члан 2.

Оцјена радне способности врши се поводом захтјева осигураника за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања а на захтјев органа који је овлашћен за рјешавање о правима из пензијског и инвалидског осигурања.

Члан 3.

Оцјену радне способности врши стручни радници Фонда (у даљем тексту: орган вјештачења). Оцјена радне способности врши се давањем налаза, оцјене и мишљења од стране органа вјештачења.

Члан 4.

Код оцјене радне способности орган вјештачења примјењује одредбе Закона о пензијском и инвалидском осигурању (у даљем тексту: Закон), Листу тјелесних општећења и Листу професионалних болести као и одредбе овог правилника.

Члан 5.

Приликом оцјене радне способности орган вјештачења обавезан је да обезбиједи поштовање личности осигураника и чување тајности података и чињеница чијим би изношењем у јавност могла бити нанесена штета осигуранику.

Члан 6.

Оцјена радне способности организује се тако да осигурачи једноставније и брже, односно у роковима утврђеним законом, остварују права из пензијског и инвалидског осигурања.

II - ОРГАН ВЈЕШТАЧЕЊА**Члан 7.**

Оцјену радне способности врши орган вјештачења у првом степену и орган вјештачења у другом степену. Оцјену радне способности у првом и другом степену врши доктор медицине специјалиста - медицине рада, интерне медицине, опште медицине или друге гране клиничке медицине.

Члан 8.

Орган вјештачења у првом степену даје налаз, оцјену и мишљење кад се оцјена радне способности врши поводом захтјева за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања. Орган вјештачења у другом степену врши ревизију налаза, оцјене и мишљења првостепеног органа вјештачења и даје налаз, оцјену и мишљење када се оцена радне способности врши поводом жалбе против рјешења о остваривању о праву у другом степену. Налаз, оцјену и мишљење поводом жалбе осигураника против рјешења или закључка о остваривању права не може дати орган вјештачења на основу чијег је налаза, оцјене и мишљења донесено првостепено рјешење о праву.

Члан 9.

Орган вјештачења из члана 7. даје налаз, оцјену и мишљење и на захтјев:

- Иностраниг органа за социјално осигурање, односно лица осигураниг код иностраниг носиоца социјалног осигурања.

- Органа, организације, установе или лица, кад је за то законом овлашћен. Налаз, оцјена и мишљење даје се на начин утврђен прописима подносиоца захтјева из става 1. овог члана.

Члан 10.

Налаз, оцјена и мишљење органа вјештачења подпијежу контроли коју врши орган накнадне контроле. Накнадну контролу врши доктор медицине - специјалиста са најмање пет година искуства на пословима оцјењивања радне способности у пензијском и инвалидском осигурању.

Члан 11.

Налаз, оцјена и мишљење органа вјештачења, прије доношења рјешења којим се остварује право на пензију, обавезно подлијеже ревизији, коју врши орган вјештачења у другом степену.

Члан 12.

Кад орган вјештачења, у поступку ревизије, нађе да је налаз, оцјена и мишљење првостепеног органа непотпуни, нејасан, недовољно образложен, или да је неправилно оцјењена радна способност осигураника, затражиће од тог органа да уочене недостатке отклони. Орган вјештачења је дужан да у року од осам дана поступи по захтјеву из става 1. овог члана.

Члан 13.

Кад орган вјештачења, у поступку ревизије, утврди да је правилно оцјењена радна способност осигураника даће сагласност на такав налаз, оцјену и мишљење. Начин давања сагласности из става 1. овог члана прописаће директор Фонда посебним упутством.

Члан 14.

Налаз, оцјену и мишљење, поводом жалбе против првостепеног рјешења, не може вршити орган вјештачења који је вршио ревизију тог налаза, оцјене и мишљења.

Члан 15.

Друга питања која се односе на образовање органа вјештачења и органа накнадне контроле ближе се уређују Правилником о раду стручне службе Фонда.

III - ПОСТУПАК ЗА УПУЋИВАЊЕ ОСИГУРАНИКА НА ОЦЈЕНУ РАДНЕ СПОСОБНОСТИ**Члан 16.**

Орган овлашћен за рјешавање о правима из пензијског и инвалидског осигурања, захтјев за оцјену радне способности доставља органу вјештачења.

Уз захтјев за оцјену радне способности доставља се Образац П-1 који садржи:

- име, очево име и презиме подносиоца захтјева,
- дан, мјесец и година рођења,
- пол,
- број личне карте,
- матични и лични број,
- својство у осигурању,
- податке о пензијском стажу и стручној спреми осигураника,
- адресу становља подносиоца захтјева,
- податке о томе да ли је раније и када вршена оцјена и шта треба утврдити оцјеном,
- број под којим је захтјев евидентиран у канцеларијском пословању.

Члан 17.

Уз захтјев за оцјену радне способности достављају се и:

- клинички, лабораторијски, налази, дијагнозе и мишљења одговарајућих установа код којих се осигураник лијечи (Образац П-2), и здравствени картон подносиоца захтјева за остваривање права,

- подаци о радном мјесту на које је осигураник био распоређен прије покретања поступка за остваривање права по основу инвалидности - техничко технолошкие и организационе карактеристике, услова рада, захтјеви у погледу физичког и психичког оптерећења, подаци о посебним условима рада и мјерама заштите на раду, попис и опис послова радног мјеста у организацији који одговарају његовој стручној спреми (Образац П-3),

- налаз здравственог стања корисника пензије у погледу могућности самосталног обављања основних животних потреба, кад је поднесен самостални захтјев за остваривање права по другим прописима, на новчану накнаду за помоћ и његу (Образац П-4).

Ако се захтјев за оцјену радне способности односи на утврђивање неспособности за привређивање или неспособности за самосталан живот и рад уз захтјев се достављају само Образац П-1 и Образац П-2. Кад се захтјев за оцјену радне способности подноси поводом самосталног захтјева за остваривање права на новчану накнаду за тјелесно оштећење, поред Обрасца П-1 доставља се и циљана медицинска документација која се односи на тјелесно оштећење. Медицинска документација релевантна за оцјену радне способности мора бити оригинална и у погледу лабораторијског налаза не старија од шест мјесеци.

IV - ПОСТУПАК ОРГАНА ВЈЕШТАЧЕЊА**1. Поступак органа вјештачења у првом степену****Члан 18.**

Кад орган вјештачења у првом степену прими захтјев за оцјену, утврђује да ли је документација приложена уз захтјев потпуна. Ако се оцјена радне способности не може

вршити због непотпуне документације, орган вјештачења у првом степену вратиће спис органу који рјешава о правима осигураника и затражити допуну те документације.

Члан 19.

Кад орган вјештачења у првом степену утврди да је документација приложена уз захтјев за оцјену потпuna, упућује осигуранику позив за преглед назначавајући мјесто, датум и час прегледа, уз напомену да може предочити и другу документацију за коју сматра да може бити од утицаја за оцјену. Кад осигураник приступи органу вјештачења, орган вјештачења провјерава личне податке осигураника, разматра медицинску, радну и другу документацију која се налази у предмету и врши преглед осигураника. Преглед осигураника, може се изузетно, обавити у његовом стану или установи у којој је смештен, уколико је то оправдано због здравственог стања осигураника. На основу прегледа осигураника, медицинске и друге документације, орган вјештачења у првом степену даје налаз, оцјену и мишљење о његовој радној способности. Оцјена радне способности може се, у изузетним случајевима (малигна оболења у инфаустном стању, тешке хроничне неуромускуларне болести... и сл.) дати само на основу медицинске документације, односно без прегледа осигураника.

Члан 20.

Налаз, оцјена и мишљење треба да буду јасни, односно да садрже елементе потребне за рјешавање о правима осигураника из пензијског и инвалидског осигурања. Налаз, оцјену и мишљење потписује орган вјештачења.

Члан 21.

Налазом, оцјеном и мишљењем може се утврдити да:

- лијечење или испитивање није завршено,
- не постоји инвалидност,
- постоји инвалидност -преостала способност за други посао са пуним радним временом,
- постоји инвалидност - преостала способност за други посао са пуним радним временом уз претходну преквалификацију или доквалификацију,
- постоји инвалидност - губитак радне способности,
- постоји инвалидност-неспособност за обављање послова у пољопривредној дјелатности по основу које је осигуран,
- постоји неспособност за привређивање,
- постоји неспособност за самосталан живот и рад,
- постоји тјелесно општење,
- не постоји тјелесно општење,
- постоји неспособност за привређивање,
- постоји опасност од настанка инвалидности.

Кад орган вјештачења утврди код осигураника постојање инвалидности или тјелесног општења, у налазу, оцјени и мишљењу обавезно се наводи узрок инвалидности или тјелесног општења(болест-повреда-професионална болест).

Члан 22.

Кад се оцјена радне способности врши у смислу члана 62. Закона, а орган вјештачења утврди да не постоји неспособност за посао који је лице обављало непосредно прије последњег осигурања, налазом, оцјеном и мишљењем утврдити да:

-не постоји инвалидност у смислу члана 62. Закона.

Члан 23.

Налаз, оцјену и мишљење да лијечење није завршило орган вјештачења даје кад сматра да досадашњим лијечењем, односно мјерама медицинске рехабилитације нису исцрпљене све могућности за спречавање инвалидности код осигураника, у смислу прописа у пензијском и инвалидском осигурању, односно кад оцјени да се даљњим лијечењем може успоставити његова радна способност. У налазу, оцјени и мишљењу даје се препору-

ка о начину даљег лијечења осигураника. Налаз, оцјену и мишљење да испитивање није завршено орган вјештачења даје кад на основу медицинске документације и прегледа осигураника није могуће дијагностички разјаснити здравствено стање осигураника и кад сазна за нове чињенице које могу бити од утицаја на радну способност осигураника, а захтјевају даља испитивања.

Члан 24.

Кад се установи да је код осигураника лијечење завршено, орган вјештачења, на основу медицинске и друге документације и прегледа осигураника, оцјењује да ли осигураник са пуним радним временом може радити на пословима радног мјesta на које је распоређен и које је обављао прије оцјене радне способности. Ако орган вјештачења установи да осигураник послове наведене у ставу 1. овог члана може обављати са пуним радним временом, даје налаз, оцјену и мишљење да код осигураника инвалидност не постоји.

Члан 25.

Кад се установи да код осигураника постоји смањење радне способности у смислу члана 61. став 2. Закона и да осигураник, са радним напором који не угрожава његово здравствено стање може, да ради на пословима радног мјesta у организацији који одговарају његовој стручној спреми, односно радној способности орган вјештачења даје налаз, оцјену и мишљење да код осигураника постоји инвалидност-преостала способност за други посао са пуним радним временом без преквалификације, односно доквалификације. Налаз, оцјену и мишљење да код осигураника постоји инвалидност-преостала способност за други посао, орган вјештачења даје и када утврди да осигураник друге послове може обављати са пуним радним временом уз претходну преквалификацију или доквалификацију. Приликом давања налаза, оцјене и мишљења у смислу ст. 1. и 2. овог члана, орган вјештачења обавезно утврђује контраиндикације за други посао.

Члан 26.

Кад се утврди да осигураник трајно није способан за рад на радном мјесту на којем је био распоређен на дан оцјене радне способности нити за други посао са пуним радним временом са или без преквалификације или доквалификације, орган вјештачења даје налаз, оцјену и мишљење да код осигураника инвалидност постоји губитак радне способности.

Члан 27.

Кад орган вјештачења у првом степену врши оцјену радне способности, налаз, оцјену и мишљење даје на Обрасцу П-5 који садржи:

- личне податке осигураника (име, очево име и презиме, дан, мјесец и годину рођења), број личне карте и адресу становаша,
- податке о лијечењу и трајању лијечења, односно о привременој спријечености за рад,
- медицинску документацију са резултатима клиничког прегледа,
- дијагнозу болести са одговарајућом шифром,
- оцјену и мишљење о радној способности,
- оцјену и мишљење о способности за обављање послова у пољопривредној дјелатности,
- оцјену и мишљење о способности за привређивање,
- оцјену и мишљење о способности за самосталан живот и рад,

- мишљење о датуму настанка смањења или губитка радне способности, неспособности за обављање послова у пољопривредној дјелатности, неспособности за привређивање, неспособности за самосталан живот и рад и тјелесног општења,

- мишљење о узроку смањења или губитку радне способности, неспособности за обављање послова у пољопривредној дјелатности и настанка тјелесног општења,

- мишљење о потреби поновног прегледа, мјесец и годину у којој преглед треба обавити.

Мишљење о потреби поновног прегледа орган вјештачења даје у свим случајевима оцјене осим кад налазом, оцјеном и мишљењем утврди губитак радне способности, неспособности за обављање послова у пољопривреди и неспособности за привређивање осигураника по основу које се стиче право на инвалидску пензију.

Члан 28.

Кад се врши оцјена способности за привређивање и способности за самосталан живот и рад, ради остваривања права на породичну пензију, као и тјелесног општећења, или кад се даје допуна раније извршеној оцјени и мишљењу, налаз, оцјена и мишљење даје се на Обрасцу П-6 који садржи:

- личне податке осигураника и члана породице (име, очево име и презиме, дан, мјесец и годину рођења) број личне карте, матични и лични број и адресу становаша,

- податке о трајању лијечења-ако се утврђује постојање неспособности за привређивање или неспособности за самосталан живот и рад,

- налаз здравственог стања у погледу губитка, битнијег општећења тијела, ако се утврђује постојање тјелесног општећења, налаз здравственог стања у погледу могућности самосталног обављања основних животних потреба, ако се утврђује потреба сталне помоћи и његе другог лица,

- налаз здравственог стања у погледу губитка, битнијег општећења тијела, ако се утврђује постојање тјелесног општећења,

- дијагнозу болести са одговарајућом шифром,

- оцјену и мишљење о способности за привређивање, способности за самосталан живот и рад и тјелесном општећењу,

- датум настанка неспособности и тјелесног општећења,

- висину и узрок тјелесног општећења,

- мишљење о потреби поновног прегледа, мјесец и годину у којој преглед треба обавити.

Члан 29.

Након завршене оцјене радне способности и извршеној контроли, оригинал налаза, оцјене и мишљења улаже се у предмет и доставља органу надлежном за рјешавање о правима у првом степену, једна копија доставља се установи која обавља здравствену дјелатност - ординирајућем доктору медицине, а друга копија одлаже у архиву органа вјештачења.

2. Поступак органа вјештачења у другом степену

Члан 30.

Орган вјештачења у другом степену врши оцјену радне способности поводом захтјева органа за рјешавање о правима из пензијског и инвалидског осигурања у другом степену за испитивање правилности налаза, оцјене и мишљења органа вјештачења у првом степену и врши ревизију у смислу члана 8. става 2. овог правилника. Захтјев за испитивање правилности налаза, оцјене и мишљења органа вјештачења у првом степену (Образац Д-1) садржи: личне податке о осигуранику (име, очево име и презиме, пол, дан, мјесец и година рођења), матични и лични број и број под којим је захтјев евидентиран у канцеларијском пословању, адресу становаша, назив послла за који се цијени, битне наводе жалбе и шта треба утврдити, односно испитати.

Члан 31.

Орган вјештачења у другом степену даје налаз, оцјену и мишљење на основу документације прибављене у првостепеном поступку, без прегледа осигураника, осим у случајевима кад се по оцјени органа вјештачења налаз, оцјена и мишљење не може дати без прегледа осигураника.

Члан 32.

Налаз, оцјена и мишљење органа вјештачења у другом степену (Образац Д-2) садржи:

- личне податке о осигуранику (име, очево име и презиме, дан, мјесец и година рођења), број личне карте, матични и лични број осигураника, број под којим је захтјев евидентиран у канцеларијском пословању и адресу становаша,

- оцјену и мишљење органа вјештачења у првом степену (члан 27. став 1. алинеје 5. до 11, односно члан 28. став 1. алинеје 5. до 7. овог правилника),

- битне наводе жалбе осигураника којима се осправљају правилност налаза, оцјене и мишљења органа вјештачења у првом степену,

- дијагнозу болести са одговарајућом шифром,

- мишљење о правилности налаза, оцјене и мишљења органа, вјештачења у првом степену и налаз, оцјену и мишљење органа вјештачења у другом степену,

- образложение налаза, оцјене и мишљења,

- мишљење о потреби поновног прегледа, мјесец и годину у којој преглед треба обавити.

Члан 33.

Орган вјештачења у другом степену може налаз, оцјену и мишљење органа вјештачења у првом степену потврдити или измијенити. Кад орган вјештачења у другом степену оцјени да су налаз, оцјена и мишљење органа вјештачења у првом степену засновани на непотпуној медицинској и другој документацији извршиће допуну документације, ако је то могуће. Ако допуну документације не може извршити, предмет враћа органу који рјешава о правима из пензијског и инвалидског осигурања и у налазу, оцјени и мишљењу даје упутства за отклањање уочених недостатака и предлаже му да изврши поновну оцјену радне способности. Орган вјештачења у првом степену дужан је да поступи по упутствима и налозима органа вјештачења у другом степену.

Члан 34.

Налаз, оцјена и мишљење органа вјештачења у другом степену, након извршеној накнади контроле, доставља се органу надлежном за рјешавање о правима из пензијског и инвалидског осигурања, једна копија налаза, оцјене и мишљења доставља се установи која обавља здравствену дјелатност - ординирајућем доктору медицине, а друга копија одлаже у архиву органа вјештачења.

Члан 35.

Одредбе овог правилника о раду органа вјештачења у првом степену, сходно се примјењују и у раду органа вјештачења у другом степену.

V- ПОСТУПАК ОРГАНА КОНТРОЛЕ

Члан 36.

Налаз, оцјена и мишљење органа вјештачења обавезно подпијежу накнадној контроли.

Накнадну контролу врши орган из члана 10. став 2. овог правилника.

Члан 37.

Кад орган накнадне контроле утврди да је правилно оцјењена радна способност осигурања, даје својеручним потписом сагласност на налаз, оцјену и мишљење органа вјештачења.

Ако орган накнадне контроле утврди да је правилан налаз, а неправилни оцјена и мишљење органа вјештачења, извршиће оцјену радне способности на основу документације у спису и измијенити налаз, оцјену и мишљење органа вјештачења. У случају кад орган накнадне контроле не прихвати налаз, оцјену и мишљење органа вјештачења због тога што су дати на основу

непотпуно утврђеног чињеничног стања, враћа спис органу вјештачења на поновно вјештачење, указујући му на пропусте у оцјени радне способности и даје му упутство за отклањање тих пропуста.

Орган вјештачења обавезан је да поступи по упутствима органа контроле.

VI - ПОСТУПАК ВЈЕШТАЧЕЊА СЛОЖЕНИХ СЛУЧАЈЕВА

Члан 38.

У посебно сложеним случајевима, прије давања налаза, оцјене и мишљања, може се образовати конзилијум састављен од најмање три доктора медицине различитих специјалности, зависно од природе случаја. О потреби образовања, саставу и начину рада конзилијума одлучује руковођилац Одјељења за оцењивање радне способности у другом степену, односно лице које он овласти. Мишљење конзилијума уноси се у записник и обавезно је за органе вјештачења у конкретном случају.

Члан 39.

Ради утврђивања јединствених критеријума за оцењивање радне способности, органи вјештачења остварују сарадњу са одговарајућим стручним институцијама,

здравственим и другим установама које учествују у припреми документације за оцјену радне способности.

Сарадња у смислу става 1. овог члана остварује се издавањем одговарајућих стручних упутстава и публикација, информисањем установа о достигнућима у оцјени радне способности, непосредним обиласком установа и одржавањем заједничких састанака.

Члан 40.

Даном почетка примјене овог правилника престаје да се примјењује Правилник о оцењивању радне способности у пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник Републике Српске", број 21/94).

Члан 41.

Облик обрасца који се према одредбама овог правилника користи у поступку оцјене радне способности прописује директор Фонда.

Члан 42.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Српске".

Број: 02-24-8/02
5. децембра 2002. године
Бања Лука

Предсједник
Управног одбора,
Слободан Тарањац, с.р.

САДРЖАЈ

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

1010 Закон о уређењу простора - Пречишћени текст 1

ПОРЕСКА УПРАВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Списак предузећа којима је издата Потврда о одјави регистрације 21

ФОНД ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Правилник о оцењивању радне способности у пензијском и инвалидском осигурању 28